

Test Date : 05 Mar 2023

Test Slot : Slot 1

Subject : 38-Marathi

Paper I : 201-General Paper

Sl. No.1

QBID:21201001

The following table shows the details of

- (i) number of outlets,
 (ii) average sales (in ₹ Lakh) per outlet, and
 (iii) total profit (in ₹ lakh) of all the outlets of six HP-showrooms A-F selling Laptops in two years 2020 and 2021.

Based on the data in the table, answer the question.

H.P. Showroom wise Sales and Profit Figures in two Years.

HP-Showrooms	Number of Outlets		Average Sales (in ₹ Lakh) per Outlet		Total Profit (in ₹ Lakh) of all the Outlets	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
A	2	3	100	110	80	120
B	4	6	340	360	250	400
C	1	3	120	140	80	100
D	5	6	180	240	240	360
E	3	4	360	350	300	320
F	5	5	80	60	30	30

निम्नलिखित तालिका में दो वर्षों 2020 और 2021 में लैपटॉप बेचने वाले छः (A-F) एच.पी. शोरूमों के सभी विक्रय केंद्रों का विवरण

- (i) विक्रय केंद्रों (आउटलेट्स) की संख्या
 (ii) प्रति विक्रय केंद्र औसत बिक्री (लाख रूपए में)
 (iii) सभी विक्रय केंद्रों का कुल लाभ (लाख रूपए में), प्रदर्शित किया गया है।
 तालिका में प्रस्तुत आंकड़ों के आधार पर प्रश्न का उत्तर दीजिए:

दो वर्षों में एच-पी. शोरूमों के अनुसार बिक्री और लाभ राशि

एच.पी. शोरूम	विक्रय केंद्रों की संख्या		प्रति विक्रय केंद्र औसत बिक्री (लाख रूपए में)		सभी विक्रय केंद्रों का कुल लाभ (लाख रूपए में)	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
A	2	3	100	110	80	120
B	4	6	340	360	250	400
C	1	3	120	140	80	100
D	5	6	180	240	240	360
E	3	4	360	350	300	320
F	5	5	80	60	30	30

If the profitability per outlet is the ratio of average profit per outlet to the average sales per outlet, then the profitability per outlet was the highest in 2020 for the HP-Showroom.

1. A
 2. B
 3. C
 4. D

- (1) 1
 (2) 2
 (3) 3
 (4) 4

यदि प्रतिविक्रय केंद्र लाभ प्रदकता प्रति विक्रयकेंद्र औसत लाभ का प्रति विक्रयकेंद्र औसत बिक्री से अनुपात है, तो किस शोरूम की वर्ष 2020 में प्रतिविक्रय केंद्र लाभ प्रदकता उच्चतम थी ?

1. A
 2. B
 3. C
 4. D

- (1) 1
 (2) 2
 (3) 3

(4) 4

1[Option ID=35501]
2[Option ID=35502]
3[Option ID=35503]
4[Option ID=35504]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q1

SI. No.2

QBID:21201002

The following table shows the details of

- (i) number of outlets,
(ii) average sales (in ₹ Lakh) per outlet, and
(iii) total profit (in ₹ lakh) of all the outlets of six HP-showrooms A-F selling Laptops in two years 2020 and 2021.

Based on the data in the table, answer the question.

H.P. Showroom wise Sales and Profit Figures in two Years.

HP-Showrooms	Number of Outlets		Average Sales (in ₹ Lakh) per Outlet		Total Profit (in ₹ Lakh) of all the Outlets	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
A	2	3	100	110	80	120
B	4	6	340	360	250	400
C	1	3	120	140	80	100
D	5	6	180	240	240	360
E	3	4	360	350	300	320
F	5	5	80	60	30	30

निम्नलिखित तालिका में दो वर्षों 2020 और 2021 में लैपटॉप बेचने वाले छः (A-F) एच.पी. शोरूमों के सभी विक्रय केंद्रों का विवरण

- (i) विक्रय केंद्रों (आउटलेट्स) की संख्या
(ii) प्रति विक्रय केंद्र औसत बिक्री (लाख रूपए में)
(iii) सभी विक्रय केंद्रों का कुल लाभ (लाख रूपए में), प्रदर्शित किया गया है।
तालिका में प्रस्तुत आंकड़ों के आधार पर प्रश्न का उत्तर दीजिए:

दो वर्षों में एच.पी. शोरूमों के अनुसार बिक्री और लाभ राशि

एच.पी. शोरूम	विक्रय केंद्रों की संख्या		प्रति विक्रय केंद्र औसत बिक्री (लाख रूपए में)		सभी विक्रय केंद्रों का कुल लाभ (लाख रूपए में)	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
A	2	3	100	110	80	120
B	4	6	340	360	250	400
C	1	3	120	140	80	100
D	5	6	180	240	240	360
E	3	4	360	350	300	320
F	5	5	80	60	30	30

HP-Showroom _____ experienced the highest percentage increase in average profit per outlet in 2021 over that in 2020.

1. E
2. B
3. A
4. D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

वर्ष 2020 के सापेक्ष वर्ष 2021 में किस एच. पी. शोरूम में प्रतिविक्रय केंद्र औसत लाभ में सर्वाधिक प्रतिशत वृद्धि दर्ज की गई ?

1. E
2. B
3. A
4. D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35505]
2[Option ID=35506]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q2

SI. No.3

QBID:21201003

The following table shows the details of

- (i) number of outlets,
(ii) average sales (in ₹ Lakh) per outlet, and
(iii) total profit (in ₹ lakh) of all the outlets of six HP-showrooms A-F selling Laptops in two years 2020 and 2021.

Based on the data in the table, answer the question.

H.P. Showroom wise Sales and Profit Figures in two Years.

HP- Showrooms	Number of Outlets		Average Sales (in ₹ Lakh) per Outlet		Total Profit (in ₹ Lakh) of all the Outlets	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
A	2	3	100	110	80	120
B	4	6	340	360	250	400
C	1	3	120	140	80	100
D	5	6	180	240	240	360
E	3	4	360	350	300	320
F	5	5	80	60	30	30

निम्नलिखित तालिका में दो वर्षों 2020 और 2021 में लैपटॉप बेचने वाले छः (A-F) एच.पी. शोरूमों के सभी विक्रय केंद्रों का विवरण

- (i) विक्रय केंद्रों (आउटलेट्स) की संख्या
(ii) प्रति विक्रय केंद्र औसत बिक्री (लाख रूपए में)
(iii) सभी विक्रय केंद्रों का कुल लाभ (लाख रूपए में), प्रदर्शित किया गया है।
तालिका में प्रस्तुत आंकड़ों के आधार पर प्रश्न का उत्तर दीजिए:

दो वर्षों में एच.पी. शोरूमों के अनुसार बिक्री और लाभ राशि

एच.पी. शोरूम	विक्रय केंद्रों की संख्या		प्रति विक्रय केंद्र औसत बिक्री (लाख रूपए में)		सभी विक्रय केंद्रों का कुल लाभ (लाख रूपए में)	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
A	2	3	100	110	80	120
B	4	6	340	360	250	400
C	1	3	120	140	80	100
D	5	6	180	240	240	360
E	3	4	360	350	300	320
F	5	5	80	60	30	30

For all the outlets of a given showroom, if the total profit is equal to the total sales minus the total investment, then the total investment of HP-showroom F in the year 2020 was :

1. ₹ 380 lakhs
2. ₹ 330 lakhs
3. ₹ 370 lakhs
4. ₹ 300 lakhs

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

दिए गए शोरूमों के सभी विक्रय केंद्रों हेतु यदि कुल लाभ कुल बिक्री में से कुल निवेश को घटाने के बाद प्राप्त राशि के बराबर है, तो वर्ष 2020 में एच. पी. शोरूम F का कुल निवेश कितने रूपए था ?

1. ₹ 380 लाख
2. ₹ 330 लाख
3. ₹ 370 लाख
4. ₹ 300 लाख

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

Sl. No.4

QBID:21201004

The following table shows the details of

- (i) number of outlets,
(ii) average sales (in ₹ Lakh) per outlet, and
(iii) total profit (in ₹ lakh) of all the outlets of six HP-showrooms A-F selling Laptops in two years 2020 and 2021.

Based on the data in the table, answer the question.

H.P. Showroom wise Sales and Profit Figures in two Years.

HP- Showrooms	Number of Outlets		Average Sales (in ₹ Lakh) per Outlet		Total Profit (in ₹ Lakh) of all the Outlets	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
A	2	3	100	110	80	120
B	4	6	340	360	250	400
C	1	3	120	140	80	100
D	5	6	180	240	240	360
E	3	4	360	350	300	320
F	5	5	80	60	30	30

निम्नलिखित तालिका में दो वर्षों 2020 और 2021 में लैपटॉप बेचने वाले छः (A-F) एच.पी. शोरूमों के सभी विक्रय केंद्रों का विवरण

- (i) विक्रय केंद्रों (आउटलेट्स) की संख्या
(ii) प्रति विक्रय केंद्र औसत बिक्री (लाख रूपए में)
(iii) सभी विक्रय केंद्रों का कुल लाभ (लाख रूपए में), प्रदर्शित किया गया है।
तालिका में प्रस्तुत आंकड़ों के आधार पर प्रश्न का उत्तर दीजिए:

दो वर्षों में एच-पी. शोरूमों के अनुसार बिक्री और लाभ राशि

एच.पी. शोरूम	विक्रय केंद्रों की संख्या		प्रति विक्रय केंद्र औसत बिक्री (लाख रूपए में)		सभी विक्रय केंद्रों का कुल लाभ (लाख रूपए में)	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
A	2	3	100	110	80	120
B	4	6	340	360	250	400
C	1	3	120	140	80	100
D	5	6	180	240	240	360
E	3	4	360	350	300	320
F	5	5	80	60	30	30

Total sales from all the outlets of a showroom was the highest in the year 2020 for the HP-showroom _____.

1. A
2. B
3. E
4. C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

किसी शो रूम के सभी विक्रय केन्द्रों की कुल बिक्री वर्ष 2020 में किस एच पी शोरूम में सर्वाधिक थी ?

1. A
2. B
3. E
4. C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35513]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q4

2[Option ID=35514]

3[Option ID=35515]

4[Option ID=35516]

Sl. No.5

QBID:21201005

The following table shows the details of

- number of outlets,
- average sales (in ₹ Lakh) per outlet, and
- total profit (in ₹ lakh) of all the outlets of six HP-showrooms A-F selling Laptops in two years 2020 and 2021.

Based on the data in the table, answer the question.

H.P. Showroom wise Sales and Profit Figures in two Years.

HP- Showrooms	Number of Outlets		Average Sales (in ₹ Lakh) per Outlet		Total Profit (in ₹ Lakh) of all the Outlets	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
A	2	3	100	110	80	120
B	4	6	340	360	250	400
C	1	3	120	140	80	100
D	5	6	180	240	240	360
E	3	4	360	350	300	320
F	5	5	80	60	30	30

निम्नलिखित तालिका में दो वर्षों 2020 और 2021 में लैपटॉप बेचने वाले छः (A-F) एच.पी. शोरूमों के सभी विक्रय केंद्रों का विवरण

- विक्रय केंद्रों (आउटलेट्स) की संख्या
 - प्रति विक्रय केंद्र औसत बिक्री (लाख रूपए में)
 - सभी विक्रय केंद्रों का कुल लाभ (लाख रूपए में), प्रदर्शित किया गया है।
- तालिका में प्रस्तुत आंकड़ों के आधार पर प्रश्न का उत्तर दीजिए:

दो वर्षों में एच.पी. शोरूमों के अनुसार बिक्री और लाभ राशि

एच.पी. शोरूम	विक्रय केंद्रों की संख्या		प्रति विक्रय केंद्र औसत बिक्री (लाख रूपए में)		सभी विक्रय केंद्रों का कुल लाभ (लाख रूपए में)	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
A	2	3	100	110	80	120
B	4	6	340	360	250	400
C	1	3	120	140	80	100
D	5	6	180	240	240	360
E	3	4	360	350	300	320
F	5	5	80	60	30	30

The ratio of percentage increase in sales to the percentage increase in profit for the HP-Showroom D in all the outlets in 2021 over 2020, was _____.

- 8 : 9
- 11 : 13
- 17 : 19
- 6 : 5

- 1
- 2
- 3
- 4

वर्ष 2020 के सापेक्ष वर्ष 2021 में शोरूम D के सभी विक्रय केंद्रों में विक्रय प्रतिशत वृद्धि से लाभ प्रतिशत वृद्धि का अनुपात _____ था।

- 8 : 9
- 11 : 13
- 17 : 19
- 6 : 5

- 1
- 2
- 3
- 4

1[Option ID=35517]
2[Option ID=35518]
3[Option ID=35519]
4[Option ID=35520]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q5

Given below are two statements:

Statement-I: The objective of the memory level of teaching is to develop rational and critical thinking among students.

Statement-II: The objective of the reflective level of teaching is the ability to develop independent thinking and decision making among students.

In the light of the above statements, choose the correct answer from the options given below:

1. Both Statement I and Statement II are true.
2. Both Statement I and Statement II are false.
3. Statement I is true but Statement II is false.
4. Statement I is false but Statement II is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : शिक्षण के स्मृति स्तर का उद्देश्य विद्यार्थियों में तार्किक और समालोचनात्मक चिंतन को विकसित करना है ।

कथन II : शिक्षण के विमर्शक स्तर का उद्देश्य विद्यार्थियों में स्वतंत्र चिंतन और नीति निर्माण को विकसित करने का सामर्थ्य है ।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सत्य हैं।
2. कथन I और II दोनों असत्य हैं।
3. कथन I सत्य है, लेकिन कथन II असत्य है।
4. कथन I असत्य है, लेकिन कथन II सत्य है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35521]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q6

2[Option ID=35522]

3[Option ID=35523]

4[Option ID=35524]

Sl. No.7

QBID:21201007

Given below are two statements:

Statement-I: Course material provided through digital platform like SWAYAM, helps learners go through it at any time and at any place.

Statement-II: Discussion boards work as asynchronous medium as anyone can post any question or reply at any time.

In the light of the above statements, choose the correct answer from the options given below:

1. Both Statement I and Statement II are true.
2. Both Statement I and Statement II are false.
3. Statement I is true but Statement II is false.
4. Statement I is false but Statement II is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : स्वयम् जैसे मंच के माध्यम से प्रदत्त पाठ्यक्रम सामग्री आधिगमकर्ताओं को किसी भी समय पर और किसी भी स्थान पर पढ़ने / उपयोग में सहायता करती है ।

कथन II : चर्चा बोर्ड्स अतुल्यकालिक माध्यम के रूप में कार्य करते हैं क्योंकि कोई भी आधिगमकर्ता किसी भी समय पर प्रश्न या उत्तर 'पोस्ट' कर सकता है ।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सत्य हैं।
2. कथन I और II दोनों असत्य हैं।
3. कथन I सत्य है, लेकिन कथन II असत्य हैं।
4. कथन I असत्य है, लेकिन कथन II सत्य हैं।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35525] Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q7
2[Option ID=35526]
3[Option ID=35527]
4[Option ID=35528]

Sl. No.8
QBID:21201008

Which of the following are the characteristics of Teacher centered classroom management?

- A. Discipline comes from self
- B. Teacher is the sole leader
- C. Students are facilitators for the operations of the classroom
- D. Students are allowed limited responsibilities.

Choose the most appropriate answer from the options given below:

1. A, B and C only
2. C and D only
3. B and D only
4. A, C and D only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

निम्न लिखित में से कौनसी शिक्षण - केन्द्रित कक्षा प्रबंधन की विशेषताएं हैं ?

- A. अनुशासन स्वयं से प्रकट होता है ।
- B. शिक्षक एकमात्र नेता (अग्रणी) है ।
- C. विद्यार्थी कक्षा के प्रचालनों के लिए सुगमकर्ता हैं ।
- D. विद्यार्थियों को सीमित उत्तरदायित्वों को अनुमति दी जाती है ।

नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए :

1. केवल A, B और C
2. केवल C और D
3. केवल B और D
4. केवल A, C और D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35529] Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q8
2[Option ID=35530]
3[Option ID=35531]
4[Option ID=35532]

Sl. No.9
QBID:21201009

A person solves linear equations in algebra for a number of days and becomes progressively more efficient in solving linear problems. He not only becomes more accurate in his work but also solves the problems much faster. This progressive improvement in performance is a form of transfer known as _____.

1. Learning to learn
2. Generalization
3. Transposition
4. Identification

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

एक व्यक्ति अनेक दिनों तक बीजगणित में रैखिक समीकरणों का समाधान करता है और रैखिक समस्याओं के समाधान में क्रमिक रूप से अधिक दक्ष हो जाता है। वह समस्याओं के समाधान में न केवल अधिक सटीक हो जाता है, बल्कि अधिक तेजी से समस्याओं का समाधान करता है। निष्पादन में यह क्रमिक सुधार रूपांतरण (परिवर्तन) का एक रूप है, जिसको _____ नाम से जाना जाता है।

1. सीखने का अधिगम
2. सामान्यीकरण
3. स्थान-विनिमय (ट्रांसपोजिशन)
4. अभिज्ञान

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35533]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q9

2[Option ID=35534]

3[Option ID=35535]

4[Option ID=35536]

Sl. No.10

QBID:21201010

Which of the following statement best describes lecture method of teaching?

1. Small step presentation with feedback provided
2. Content delivery in a lucid language
3. Production of large number of ideas
4. Theme based interaction among participants

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

निम्नलिखित में से कौन सा कथन शिक्षण की व्याख्यान पद्धति का वर्णन सर्वोत्तम ढंग से करता है ?

1. प्रदत्त प्रतिपुष्टि के साथ लघु सोपान प्रस्तुतिकरण
2. सुबोध भाषा में विषय-वस्तु प्रस्तुति
3. विचारों की वृहत् मात्रा का उत्पादन
4. सहभागियों के बीच विषय आधारित अन्योन्यक्रिया

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35537]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q10

2[Option ID=35538]

3[Option ID=35539]

4[Option ID=35540]

Sl. No.11

QBID:21201011

A research paper evaluated by other experts either for publication or presentation at a conference is considered to have undergone:

1. Peer Review
2. Public Review
3. Private Review
4. Research Review

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

यदि किसी शोध पत्र के प्रकाशन या उसके किसी कान्फ्रेंस में प्रस्तुतीकरण हेतु उसका मूल्यांकन किसी अन्य विशेषज्ञ द्वारा किया जाता है, तो इसे क्या माना जाता है ?

1. समकक्षी समीक्षा
2. सार्वजनिक समीक्षा
3. निजी समीक्षा
4. शोध समीक्षा

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35541]
2[Option ID=35542]
3[Option ID=35543]
4[Option ID=35544]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q11

Sl. No.12

QBID:21201012

When knowledge becomes replicable and verifiable, it is then called

1. Humanistic
2. Impressionistic
3. Scientific
4. Subjective

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

जब ज्ञान पुनरावृत्ति और सत्यापन करने योग्य हो जाता है, तो इसे कहा जाता है ---

1. मानवतावादी
2. प्रभाववादी
3. वैज्ञानिक
4. व्यक्तिनिष्ठ

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35545]
2[Option ID=35546]
3[Option ID=35547]
4[Option ID=35548]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q12

Sl. No.13

QBID:21201013

Which of the following are the criteria of a successful interviewer?

- A. Ethical
- B. Open Minded
- C. Gentle and Sensitive
- D. Balanced
- E. Rigid and Harsh in comments.

Choose the correct answer from the options given below:

1. A, B, C, D only
2. B, C, D, E only
3. A, C, D, E only
4. A, B, D, E only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

निम्नलिखित में से सफल साक्षात्कारकर्ता के क्या मानदण्ड हैं ?

- A. आचारिक
- B. खुले मस्तिष्क वाला
- C. सज्जन और संवेदनशील
- D. संतुलित
- E. अपनी टिप्पणियों में हठी और कठोर

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. केवल A, B, C, D
- 2. केवल B, C, D, E
- 3. केवल A, C, D, E
- 4. केवल A, B, D, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35549]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q13

2[Option ID=35550]

3[Option ID=35551]

4[Option ID=35552]

Sl. No.14

QBID:21201014

Which of the following are ethical problems in research?

- A. Plagiarism
- B. Coercion
- C. Breach of confidentiality
- D. Beneficence
- E. Fidelity

Choose the correct answer from the options given below:

- 1. A,B, C only
- 2. B, C, D only
- 3. C, D, E only
- 4. A, D, E only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

निम्नलिखित में से कौन-सी शोध की नीतिगत समस्याएँ हैं ?

- A. साहित्यिक चोरी (प्लेजिअरिज्म)
- B. बलप्रयोग
- C. गोपनीयता भंग किया जाना
- D. उपकारिता
- E. ईमानदारी

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. केवल A, B, C
- 2. केवल B, C, D
- 3. केवल C, D, E
- 4. केवल A, D, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35553]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q14

2[Option ID=35554]

3[Option ID=35555]

4[Option ID=35556]

Sl. No.15

QBID:21201015

Given below are two statements:

Statement-I: For open-ended questions, respondents can produce their own answers without any restriction of length.

Statement-II: The memory phenomenon of telescoping is not an issue in survey research.

In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below:

1. Both Statement I and Statement II are correct.
2. Both Statement I and Statement II are incorrect.
3. Statement I is correct but Statement II is incorrect.
4. Statement I is incorrect but Statement II is correct.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : ओपन-एन्डेड प्रश्नों के लिए, उत्तरदाता लंबाई के बंधन से रहित अपने उत्तर लिख सकते हैं।

कथन II : सर्वेक्षण शोध में टेलिस्कोपिंग की स्मृति परिघटना की समस्या नहीं होती है।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सही हैं।
2. कथन I और II दोनों गलत हैं।
3. कथन I सही है, लेकिन कथन II गलत है।
4. कथन I गलत है, लेकिन कथन II सही है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35557] Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q15
2[Option ID=35558]
3[Option ID=35559]
4[Option ID=35560]

Sl. No.16

QBID:21201016

The preface to a book is an example of:

1. Convolution communication
2. Ritualistic communication
3. Informal communication
4. Feed forward communication

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

किसी पुस्तक का आमुख किसका उदाहरण है ?

1. संवलित (कॉन्वोलुटेड) सम्प्रेषण
2. विध्यात्मक (रिचुएलिस्टिक) सम्प्रेषण
3. अनौपचारिक सम्प्रेषण
4. पुष्टि अग्रसारी (फीड फोरवर्ड) सम्प्रेषण

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35561] Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q16
2[Option ID=35562]
3[Option ID=35563]
4[Option ID=35564]

Sl. No.17

QBID:21201017

A message beneath a message is often referred to as:

1. Lower text
2. Critical text
3. Appended text
4. Sub-text

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

एक संदेश के नीचे एक संदेश को किस रूप में संदर्भित किया जाता है ?

1. निम्नतर पाठ
2. आलोचनात्मक पाठ (क्रिटिकल टेक्स्ट)
3. संलग्न पाठ
4. उप-पाठ

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35565]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q17

2[Option ID=35566]

3[Option ID=35567]

4[Option ID=35568]

Sl. No.18

QBID:21201018

What precautions are necessary in the context of online information?

- A. Discussion groups information is not amenable to checking.
- B. There is no need to compare the information given by different websites.
- C. Check the home page or the 'About us' section of the concerned website.
- D. Do not trust the information without date.
- E. Do not always trust the institution that owns the website.

Choose the correct answer from the options given below:

1. A, B, C only
2. B, C, D only
3. C, D, E only
4. C, D, A only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

ऑन लाइन सूचना के संदर्भ में कौन से पूर्वोपाय आवश्यक हैं ?

- A. चर्चा समूहों की सूचना जांच के अधीन नहीं होती हैं ।
- B. विभिन्न वेबसाइट्स द्वारा दी गई सूचना की तुलना करने की आवश्यकता नहीं है ।
- C. संबंधित वेबसाइट के 'होम पेज' या 'अबाउट अस' पर जांच करें ।
- D. तिथि के बिना सूचना पर विश्वास न करें ।
- E. सदैव उस संस्था पर विश्वास न करें, जिसकी अपनी वेबसाइट है ।

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. केवल A, B, C
2. केवल B, C, D
3. केवल C, D, E
4. केवल C, D, A

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35569]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q18

2[Option ID=35570]

3[Option ID=35571]

4[Option ID=35572]

Sl. No.19

QBID:21201019

Given below are two statements:

Statement-I: In the transmission model of communication, the emphasis is not on the process of communicating.

Statement-II: On the other hand, the symbolic model does not focus on the process of exchange of information.

In the light of the above statements, choose the correct answer from the options given below:

1. Both Statement I and Statement II are true.
2. Both Statement I and Statement II are false.
3. Statement I is true but Statement II is false.
4. Statement I is false but Statement II is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : 'सम्प्रेषण के पारेषण निदर्श (ट्रांसमिशन मॉडल) में सम्प्रेषण की प्रक्रिया पर बल नहीं दिया जाता है।

कथन II : इसके विपरीत प्रतीकात्मक निदर्श सूचना के आदान-प्रदान की प्रक्रिया पर ध्यान केन्द्रित नहीं करता है।
उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सत्य हैं।
2. कथन I और II दोनों असत्य हैं।
3. कथन I सत्य है, लेकिन कथन II असत्य है।
4. कथन I असत्य है, लेकिन कथन II सत्य है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35573]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q19

2[Option ID=35574]

3[Option ID=35575]

4[Option ID=35576]

Sl. No.20

QBID:21201020

Match List I with List II

LIST I (Communication Codes)		LIST II (Characteristic)	
A.	Natural code	I.	Reflection of mass or collective perception
B.	Technical Code	II.	Appreciation of cultural artifacts
C.	Ideological Code	III.	Reflects the socio-cultural world
D.	Aesthetic Code	IV.	Operational modes of media

Choose the correct answer from the options given below:

1. A-I, B-II, C-III, D-IV
2. A-II, B-III, C-IV, D-I
3. A-III, B-IV, C-I, D-II
4. A-IV, B-I, C-II, D-III

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

सूची I के साथ सूची II का मिलान कीजिए

सूची I (सम्प्रेषण संहिता)		सूची II (विशेषता)	
A.	नैसर्गिक संहिता	I.	सर्वजन या सामूहिक प्रत्यक्षण का प्रतिबिम्बन
B.	तकनीकी संहिता	II.	सांस्कृतिक कलाकृतियों की सराहना
C.	वैचारिक संहिता	III.	सामाजिक - सांस्कृतिक विश्व को परिलक्षित करता है।
D.	सौंदर्यपरक संहिता	IV.	जन संचार की प्रचालन विधियाँ

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

1. A-I, B-II, C-III, D-IV
2. A-II, B-III, C-IV, D-I
3. A-III, B-IV, C-I, D-II
4. A-IV, B-I, C-II, D-III

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35577] Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q20
2[Option ID=35578]
3[Option ID=35579]
4[Option ID=35580]

Sl. No.21
QBID:21201021

A man starts working from his home. He walks 20 meters in the west direction, then turns right and walks 30 meters. Thereafter he walks 10 meters in the east direction. Find the aerial distance between the end point and the starting point.

1. $10\sqrt{10}$ m
2. $100\sqrt{10}$ m
3. $10\sqrt{5}$ m
4. $5\sqrt{10}$ m

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

एक आदमी अपने घर से चलना आरंभ करता है। वह पश्चिम दिशा में 20 मीटर चलता है, उसके बाद दाहिनी ओर मुड़कर 30 मीटर चलता है। इसके बाद, वह पूरब दिशा में 10 मीटर चलता है। आरंभ बिंदु से अंतिम बिंदु के बीच की एरियल (आकाशीय) दूरी ज्ञात कीजिए।

1. $10\sqrt{10}$ मीटर
2. $100\sqrt{10}$ मीटर
3. $10\sqrt{5}$ मीटर
4. $5\sqrt{10}$ मीटर

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35581] Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q21
2[Option ID=35582]
3[Option ID=35583]
4[Option ID=35584]

Sl. No.22
QBID:21201022

A is the son of B but B is not the father of A. How is B related to A?

1. Grandmother
2. Grandfather
3. Mother
4. Uncle

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

A, B का पुत्र है परंतु B, A का पिता नहीं है। B का A से कैसा संबंध है ?

1. दादी
2. दादा
3. माता
4. चाचा

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35585]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q22

2[Option ID=35586]

3[Option ID=35587]

4[Option ID=35588]

Sl. No.23

QBID:21201023

In a forest there are some Tigers and Peacocks. The total number of heads is 90 and the total number of legs is 240. Find the total no. of Tigers and total number of Peacocks in the forest i.e. (Tigers, Peacocks)

1. (35, 55)
2. (45, 45)
3. (40, 50)
4. (30, 60)

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

एक वन में, कुछ बाघ और मयूर हैं। इनके कुल सिरों की संख्या 90 है और पैरों की कुल संख्या 240 है। वन में बाघों की कुल संख्या और मयूरों की कुल संख्या (बाघ, मयूर) ज्ञात किजिए।

1. (35, 55)
2. (45, 45)
3. (40, 50)
4. (30, 60)

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35589]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q23

2[Option ID=35590]

3[Option ID=35591]

4[Option ID=35592]

Sl. No.24

QBID:21201024

What number should replace question mark (?) in the series given below?

125, 129, 120, 136, 111, 147, ?

1. 183
2. 258
3. 196
4. 98

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दी गई श्रृंखला में, प्रश्नवाचक संख्या (?) की स्थापन संख्या कौन-सी होनी चाहिए ?

125, 129, 120, 136, 111, 147, ?

1. 183
2. 258
3. 196
4. 98

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35593]
2[Option ID=35594]
3[Option ID=35595]
4[Option ID=35596]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q24

Sl. No.25

QBID:21201025

If in a certain coding language, A=26, G=20, GO=32, and SOME = 56, then the value of COME will be equal to _____

1. 60
2. 72
3. 48
4. 36

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

यदि एक निश्चित कूट भाषा में, A=26, G=20, GO = 32 और SOME = 56 है, तब COME का मान किसके बराबर होगा ?

1. 60
2. 72
3. 48
4. 36

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35597]
2[Option ID=35598]
3[Option ID=35599]
4[Option ID=35600]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q25

Sl. No.26

QBID:21201026

Which logical fallacy is exemplified in the following statement - "No one can criticize the Freudian psychoanalysis unless the one who criticizes himself has been psychoanalysed".

1. Ad Hominem
2. Appeal to authority
3. Appeal to Ignorance
4. Equivocation

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

निम्नलिखित कथन में कौन-से तर्क दोष का उदाहरण मिलता है - " कोई भी फ्रायडवादी मनोविश्लेषण की तब तक आलोचना नहीं कर सकता है जब तक कि स्वयं आलोचक का ही मनो विश्लेषण न कर लिया गया हो" ।

1. एड होमिनेम
2. प्राधिकार आग्रह
3. पराज्ञानमूलक आग्रह
4. वाक्छल (अनेकार्थक)

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35601]
2[Option ID=35602]
3[Option ID=35603]
4[Option ID=35604]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q26

Sl. No.27

QBID:21201027

Which of the following propositions is logically equivalent to the proposition - "All frogs are amphibians"?

1. No amphibians are non-frogs.
2. No frogs are non-amphibians.
3. Some amphibians are frogs.
4. Some amphibians are not frogs.

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

निम्नलिखित में कौन सी प्रतिज्ञप्ति "सभी मेढक उभयचर हैं" प्रतिज्ञप्ति तर्कवाक्य से तार्किक रूप में समतुल्य है ?

1. कोई भी उभयचर गैर-मेढक नहीं होते हैं ।
2. कोई भी मेढक गैर-उभयचर नहीं होते हैं ।
3. कुछ उभयचर मेढक होते हैं ।
4. कुछ उभयचर मेढक नहीं होते हैं ।

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35605]
2[Option ID=35606]
3[Option ID=35607]
4[Option ID=35608]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q27

Sl. No.28

QBID:21201028

If the proposition 'some fishes are not amphibians' is given as false then which of the following propositions can be immediately inferred to be true ?

- A. No amphibians are fishes.
- B. All fishes are amphibians.
- C. No fishes are amphibians.
- D. Some fishes are amphibians.

Choose the most appropriate answer from the options given below:

1. A and C only
2. C and D only
3. B and D only
4. D only

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

यदि "कुछ मछलियाँ उभयचर नहीं हैं" प्रतिज्ञप्ति को असत्य के रूप में दिया गया है तब निम्नलिखित में से कौन सी प्रतिज्ञप्तियों को तात्कालिक रूप से सत्य होना अनुमानित किया जा सकता है ?"

- A. कोई भी उभयचर मछली नहीं हैं ।
- B. सभी मछलियाँ उभयचर हैं ।
- C. कोई भी मछली उभयचर नहीं है ।
- D. कुछ मछलियाँ उभयचर हैं ।

नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

1. केवल A और C
2. केवल C और D
3. केवल B और D
4. केवल D

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35609]
2[Option ID=35610]
3[Option ID=35611]
4[Option ID=35612]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q28

Sl. No.29

QBID:21201029

Which of the following propositions are so related that they cannot both be true, although they may both be false?

- A. All frogs are amphibians.
- B. Some frogs are amphibians.
- C. Some frogs are not amphibians.
- D. No frogs are amphibians.

Choose the most appropriate answer from the options given below:

- 1. A and C only
- 2. C and D only
- 3. B and C only
- 4. A and D only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

निम्नलिखित में से कौन सी प्रतिज्ञप्तियाँ इस प्रकार से संबंधित हैं कि वे दोनों सत्य नहीं हो सकते, यद्यपि वे दोनों असत्य हो सकते हैं ?

- A. सभी मेढक उभयचर हैं ।
- B. कुछ मेढक उभयचर हैं ।
- C. कुछ मेढक उभयचर नहीं हैं ।
- D. कोई भी मेढक उभयचर नहीं हैं ।

नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. केवल A और C
- 2. केवल C और D
- 3. केवल B और C
- 4. केवल A और D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35613]
2[Option ID=35614]
3[Option ID=35615]
4[Option ID=35616]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q29

Sl. No.30

QBID:21201030

Which of the following arguments is an example of the fallacy of a *sādhārana* (narrow middle term) according to Nyāya (classical Indian school of Logic)?

- 1. Sound is non-eternal because it is produced.
- 2. Sound is eternal because it is audible.
- 3. Sound is eternal because it is produced.
- 4. Sound is quality because it is visible.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

न्याय (भारतीय शास्त्रीय तर्क-मत) के अनुसार निम्नलिखित में से कौन - सी मुक्ति असाधारण (सकीर्णमध्यपद) तर्क-दोष का एक उदाहरण है ?

- 1. ध्वनि गैर-शाश्वत है क्योंकि यह उत्पन्न होती है ।
- 2. ध्वनि शाश्वत है क्योंकि यह श्रव्य होती है ।
- 3. ध्वनि शाश्वत है क्योंकि यह उत्पन्न होती है ।
- 4. ध्वनि गुण है क्योंकि यह दृष्टिगोचर होती है ।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35617]
2[Option ID=35618]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q30

3[Option ID=35619]
4[Option ID=35620]

Sl. No.31
QBID:21201031

If one MegaByte is equal to 2^{20} Bytes of computer data storage, then 2048 TeraBytes is equal to _____ bits of data storage.

1. 2^{51}
2. 2^{44}
3. 2^{54}
4. 2^{57}

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

यदि एक मेगाबाइट, कम्प्यूटर डाटा भंडारण में 2^{20} बाइट्स के बराबर हो तो, 2048 टेराबाइट्स, डाटा भंडारण के _____ बिट्स के बराबर होगा ।

1. 2^{51}
2. 2^{44}
3. 2^{54}
4. 2^{57}

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35621] Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q31
2[Option ID=35622]
3[Option ID=35623]
4[Option ID=35624]

Sl. No.32
QBID:21201032

Which of the following best describes Web 2.0?

1. Static websites
2. Intelligent websites
3. Social media and user-generated web content
4. Hypertext mark-up language

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

निम्नलिखित में से कौन बेब 2.0 का सर्वश्रेष्ठ तरीके से वर्णन करता है ?

1. स्थिर (स्टेटिक) वेबसाइट्स
2. अभिज्ञ वेबसाइट्स
3. सोशल मीडिया और प्रयोक्ता-जनित वेब अन्तर्वस्तु
4. हायपरटेक्स्ट मार्कअप लैंग्वेज

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35625] Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q32
2[Option ID=35626]
3[Option ID=35627]
4[Option ID=35628]

Sl. No.33
QBID:21201033

Given below are two statements:

Statement-I: Video cards and sound cards are typical examples of computer software.

Statement-II: Examples of software utilities include anti-virus software, anti-spyware software and screen savers.

In the light of the above statements, choose the correct answer from the options given below:

1. Both Statement I and Statement II are true.
2. Both Statement I and Statement II are false.
3. Statement I is true but Statement II is false.
4. Statement I is false but Statement II is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : वीडियो कार्ड और साउंड कार्ड कम्प्यूटर सॉफ्टवेयर के विशिष्ट उदाहरण हैं ।

कथन II : एण्टी वायरस साफ्टवेयर, एण्टी - स्पाईवेयर सॉफ्टवेयर और स्क्रीन सेवर्स, सॉफ्टवेयर उपयोगी वस्तुओं के उदाहरण में शामिल हैं।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सत्य हैं।
2. कथन I और II दोनों असत्य हैं।
3. कथन I सत्य है, लेकिन कथन II असत्य है।
4. कथन I असत्य है, लेकिन कथन II सत्य है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35629]
2[Option ID=35630]
3[Option ID=35631]
4[Option ID=35632]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q33

Sl. No.34
QBID:21201034

Which of the following statements are true ?

- A. Hypertext links in the WWW are designed to be unidirectional, which means that the destination of a link may be moved or deleted without the source being notified, resulting in broken links.
- B. The Google search engine algorithm is secret, so the general public does not know how the results of a search are being ranked when presented to a user.
- C. Web search engines collect personal data and use that data to target users with customized advertising.

Choose the correct answer from the options given below:

1. A and B only
2. A and C only
3. B and C only
4. A, B and C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

निम्नलिखित में से कौन-से कथन सत्य हैं ?

- A. डब्ल्यू डब्ल्यू डब्ल्यू में हायपरटेक्स्ट लिंक एक - दिशीय होने हेतु - संरचित होते हैं जिसका अभिप्राय यह है कि लिंक का गंतव्य, स्रोत को अधिसूचित किए गए बिना, खंडित लिंकों के परिणामकारी रूप में, आगे-पीछे किया जा सकता है या इसे हटा दिया जा सकता है।
- B. गूगल सर्च इंजन एल्गोरिदम गुप्त होता है, इसलिए सामान्य लोगों को यह पता नहीं होता है कि किसी खोज (सर्च) के परिणाम को जब प्रयोक्ता के समक्ष प्रस्तुत किया जाता है। तो किस प्रकार से इसे पंक्तिबद्ध किया गया है।
- C. वेब सर्च इंजन निजी डाटा का संग्रह करता है और उस डाटा का आवश्यकतानुसार विज्ञापन के साथ लक्षित प्रयोक्ताओं के लिए प्रयोग किया जाता है।

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. केवल A और B
- 2. केवल A और C
- 3. केवल B और C
- 4. A, B और C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35633]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q34

2[Option ID=35634]

3[Option ID=35635]

4[Option ID=35636]

Sl. No.35

QBID:21201035

Match List I with List II

LIST I (Computer Term)	LIST II (Description)
A. JPEG	I. Standard adopted by the electronic music industry for controlling devices such as synthesisers and sound cards.
B. MIDI	II. This format allows the storage of multimedia files rather than just sound.
C. MP3 format	III. File compression format designed to make photo files smaller in size for storage and for transmission
D. MP4 format	IV. File Compression system for music which does not noticeably affect the quality of the sounds.

Choose the correct answer from the options given below:

- 1. A-III, B-I, C-IV, D-II
- 2. A-III, B-IV, C-I, D-II
- 3. A-II, B-I, C-IV, D-III
- 4. A-IV, B-I, C-III, D-II

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

सूची I का सूची II से मिलान कीजिए

सूची I (कंप्यूटर शब्द)		सूची II (वर्णन)
A.	JPEG	I. इलेक्ट्रॉनिक संगीत उद्योग द्वारा युक्तियों जैसे सिन्थेसाइजर और साउंड कार्ड पर नियंत्रण हेतु अपनाए जाने वाले मानक
B.	MIDI	II. यह प्रारूप न केवल ध्वनि की बल्कि मल्टीमीडिया फाइलों का भंडारण करता है।
C.	MP3 प्रारूप	III. फाइल संक्षेपण प्रारूप भंडारण हेतु और संचरण हेतु आकार में फोटो फाइलों के छोटा बनाने हेतु संरचित होता है।
D.	MP4 प्रारूप	IV. संगीत हेतु फाइल संक्षेपण का वह सिस्टम (पद्धति) जो साउंड की गुणवत्ता को स्पष्ट तरीके से प्रभावित नहीं करता है।

निम्न दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

1. A-III, B-I, C-IV, D-II
2. A-III, B-IV, C-I, D-II
3. A-II, B-I, C-IV, D-III
4. A-IV, B-I, C-III, D-II

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35637] Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q35
 2[Option ID=35638]
 3[Option ID=35639]
 4[Option ID=35640]

Sl. No.36

QBID:21201036

Non-point sources of water pollution are:

- A. from specific location
- B. diffuse
- C. episodic
- D. identifiable
- E. difficult to monitor

Choose the correct answer from the options given below:

1. B, C and E only
2. A, B and C only
3. B, C and D only
4. C, D and E only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

जल-प्रदूषण के गैर-बिन्दु स्रोत होते हैं।

- A. विशिष्ट अवस्थिति से
- B. विसरित
- C. प्रासंगिक
- D. अभिज्ञेय (पहचानयोग्य)
- E. अनुर्वीक्षण में कठिनाई

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. केवल B, C और E
2. केवल A, B और C
3. केवल B, C और D
4. केवल C, D और E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35641]
2[Option ID=35642]
3[Option ID=35643]
4[Option ID=35644]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q36

Sl. No.37

QBID:21201037

Which of the following are biofuels?

- A. Gasoline
- B. Methanol
- C. Methane
- D. Ethanol

Choose the correct answer from the options given below:

- 1. A, B and C only
- 2. B, C and D only
- 3. B and D only
- 4. A and D only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

निम्नलिखित कौन से जैव-ईंधन हैं ?

- A. गैसोलीन
- B. मेथनॉल
- C. मीथेन
- D. एथनॉल

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. केवल A, B और C
- 2. केवल B, C और D
- 3. केवल B और D
- 4. केवल A और D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35645]
2[Option ID=35646]
3[Option ID=35647]
4[Option ID=35648]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q37

Sl. No.38

QBID:21201038

Given below are two statements:

Statement-I: International Solar Alliance's present post of President is held by India.

Statement-II: The United States of America is not a member of International Solar Alliance.

In the light of the above statements, choose the correct answer from the options given below:

- 1. Both Statement I and Statement II are true.
- 2. Both Statement I and Statement II are false.
- 3. Statement I is true but Statement II is false.
- 4. Statement I is false but Statement II is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : भारत अंतर्राष्ट्रीय सौर गठबंधन का वर्तमान में अध्यक्ष है।

कथन II : संयुक्त राज्य अमेरिका अंतर्राष्ट्रीय सौर गठबंधन का एक सदस्य नहीं है।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सत्य हैं।
2. कथन I और II दोनों असत्य हैं।
3. कथन I सत्य है, लेकिन कथन II असत्य है।
4. कथन I असत्य है, लेकिन कथन II सत्य है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35649]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q38

2[Option ID=35650]

3[Option ID=35651]

4[Option ID=35652]

Sl. No.39

QBID:21201039

Given below are two statements:

Statement-I: United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) was framed during Kyoto Protocol, 1997.

Statement-II: Kyoto Protocol set up different limits of carbon emissions for individual nations, depending on their output before 1990.

In the light of the above statements, choose the correct answer from the options given below:

1. Both Statement I and Statement II are true
2. Both Statement I and Statement II are false
3. Statement I is true but Statement II is false
4. Statement I is false but Statement II is true

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : संयुक्तराष्ट्र जलवायु परिवर्तन ढांचा अभिसमय (यु एन एफ सी सी) का गठन क्योटो प्रोटोकॉल 1997 के समय हुआ था।

कथन II : क्योटो प्रोटोकॉल ने देशों के वर्ष 1990 के पूर्व उनके द्वारा निर्गत किए जाने के आधार पर कार्बन उत्सर्जन की भिन्न-भिन्न सीमायें तय की थीं।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सत्य हैं।
2. कथन I और II दोनों असत्य हैं।
3. कथन I सत्य है, लेकिन कथन II असत्य है।
4. कथन I असत्य है, लेकिन कथन II सत्य है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35653]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q39

2[Option ID=35654]

3[Option ID=35655]

4[Option ID=35656]

Sl. No.40

QBID:21201040

Match List I with List II

LIST I (Pollutant)		LIST II (Source)	
A.	Lead	I.	Coal combustion
B.	Mercury	II.	Batteries
C.	Benzene	III.	Paint
D.	Cadmium	IV.	Petrol

Choose the correct answer from the options given below:

1. A-III, B-I, C-IV, D-II
2. A-III, B-I, C-II, D-IV
3. A-IV, B-III, C-II, D-I
4. A-IV, B-I, C-III, D-II

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

सूची I के साथ सूची II का मिलान कीजिए

सूची I (प्रदूषक)		सूची II (स्रोत)	
A.	शीशा	I.	कोयला दहन
B.	पारा	II.	बैटरियाँ
C.	बेंजीन	III.	पेन्ट
D.	कैडमियम	IV.	पेट्रोल

निम्नलिखित विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

1. A-III, B-I, C-IV, D-II
2. A-III, B-I, C-II, D-IV
3. A-IV, B-III, C-II, D-I
4. A-IV, B-I, C-III, D-II

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35657]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q40

2[Option ID=35658]

3[Option ID=35659]

4[Option ID=35660]

Sl. No.41

QBID:21201041

Which of the following are the main focus areas of Unnat Bharat Abhiyan (UBA)?

- A. Holistic development of rural clusters
- B. Reorient the academic curricula and research programmes in Higher Education Institutions to align them with development of local community.
- C. Enable effective intervention at the field level
- D. Inculcate the moral values.

Choose the correct answer from the options given below:

1. A, B and C only
2. B and D only
3. A and C only
4. A, B C and D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

उन्नत भारत अभियान (यू.बी.ए.) के निम्नलिखित में से कौन से फोकस-क्षेत्र हैं ?

- A. ग्रामीण समूहों का समग्र विकास
- B. उच्चतर शिक्षा संस्थानों में अकादमिक पाठ्यचर्या और शोध कार्यक्रमों को पुनरभिमुख करना ताकि उन्हें स्थानीय विकास के साथ जोड़ा जा सके।
- C. जमीनी स्तर (फील्ड लेवल) पर प्रभावी पहल (इंटरवेन्सश) को सक्षम करना।
- D. नैतिक मूल्यों को मन में बैठाना

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. केवल A, B और C
- 2. केवल B और D
- 3. केवल A और C
- 4. A, B, C और D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35661]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q41

2[Option ID=35662]

3[Option ID=35663]

4[Option ID=35664]

Sl. No.42

QBID:21201042

Which of the following are the Central Universities of India?

- A. Nagaland University, Nagaland
- B. Acharya Nagarjuna University, Andhra Pradesh
- C. Sikkim University, Sikkim
- D. Manipur University, Manipur
- E. Guwahati University, Assam.

Choose the most appropriate answer from the options given below:

- 1. B, D and E only
- 2. A, C and D only
- 3. A, B, C and E only
- 4. C, D and E only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

निम्नलिखित में से कौन से भारत के केन्द्रीय विश्वविद्यालय हैं ?

- A. नागालैंड विश्वविद्यालय, नागालैंड
- B. आचार्य नागार्जुन विश्वविद्यालय, आंध्रप्रदेश
- C. सिक्किम विश्वविद्यालय, सिक्किम
- D. मणिपुर विश्वविद्यालय, मणिपुर
- E. गुवाहाटी विश्वविद्यालय, असम

नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. केवल B, D और E
- 2. केवल A, C और D
- 3. केवल A, B, C और E
- 4. केवल C, D और E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35665]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q42

2[Option ID=35666]

3[Option ID=35667]

4[Option ID=35668]

Sl. No.43

QBID:21201043

Given below are two statements:

Statement-I: University Grants Commission (UGC) became a statutory organization of the Government of India by an act of Parliament in 1956.

Statement-II: National Council of Educational Research and Training (NCERT) is an autonomous organization set up in 1961 by the Government of India.

In the light of the above statements, choose the correct answer from the options given below:

1. Both Statement I and Statement II are correct.
2. Both Statement I and Statement II are incorrect.
3. Statement I is correct but Statement II is incorrect.
4. Statement I is incorrect but Statement II is correct.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (यू.जी.सी.) 1956 में संसद के एक अधिनियम द्वारा भारत सरकार का एक सांविधिक संगठन बन गया।

कथन II : भारत सरकार द्वारा 1961 में स्थापित राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान एवं प्रशिक्षण परिषद (एन.सी.ई. आर. टी.) एक स्वायत्त संगठन है।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सही हैं।
2. कथन I और II दोनों गलत हैं।
3. कथन I सही है, लेकिन कथन II गलत है।
4. कथन I गलत है, लेकिन कथन II सही है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35669]
2[Option ID=35670]
3[Option ID=35671]
4[Option ID=35672]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q43

Sl. No.44

QBID:21201044

During Colonial period veterinary colleges were opened in:

- A. Lahore in 1832
- B. Bombay in 1882
- C. Calcutta in 1843
- D. Delhi in 1899.

Choose the most appropriate answer from the options given below:

1. A, B, C and D
2. A and B only
3. A and D only
4. A, B and C only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

औपनिवेशिक काल के दौरान किनमें पशु-चिकित्सा महाविद्यालय खोले गए थे ?

- A. 1832 में लाहौर में
- B. 1882 में बंबई में
- C. 1843 में कलकत्ता में
- D. 1899 में दिल्ली में

नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. A, B, C और D
- 2. केवल A और B
- 3. केवल A और D
- 4. केवल A, B और C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35673]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q44

2[Option ID=35674]

3[Option ID=35675]

4[Option ID=35676]

Sl. No.45

QBID:21201045

During ancient period in India which of the following universities developed in connection with temples and became centers of community life in places of their location?

- A. Odantapuri
- B. Navadeep
- C. Valabhi
- D. Banaras

Choose the most appropriate answer from the options given below:

- 1. A and B only
- 2. B and D only
- 3. C and D only
- 4. A, B and C only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

प्राचीन काल के दौरान भारत में निम्नलिखित में से कौन से विश्वविद्यालय मंदिरों के साथ संबंध के रूप में विकसित हुए और अपनी अवस्थित के स्थानों में सामुदायिक जीवन का केन्द्र बने ?

- A. ओदंतपुरी
- B. नवदीप
- C. वलभी
- D. बनारस

नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. केवल A और B
- 2. केवल B और D
- 3. केवल C और D
- 4. केवल A, B और C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35677]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q45

2[Option ID=35678]

3[Option ID=35679]

4[Option ID=35680]

Sl. No.46

QBID:21201046

Read the passage and answer the question given below :

Aware of the high stakes involved in seizing control over the Indus for navigation, the British persuaded two Sindh amirs, Rustam Khan, the Amir of Khanpur and Murad Ali of Hyderabad, to enter into a one-sided treaty and as proxies to throw the Indus open to the British Military and political penetration. Under the treaty, signed reluctantly by the Sindh amirs, the British obtained the right to take the final decision regarding taxation duties on goods passing through the Indus to the Arabian Sea. This was a variation of a gun-boat diplomacy with which the advancing British seized the veto in their hands to control the entire trade flow from Central Asia to Sindh and thereby the right to manipulate the economies of the regions and the states, including that of Ranjit Singh whose removal was not on their agenda.

The next step was to coerce Ranjit Singh to sign the treaty, opening Sutlej to commerce as well. The British agent, Captain, Wade, told the Maharaja that the expansion of trade in his (the Maharaja's) dominions would result only after signing the treaty. But the British agencies had disrupted the economy of the Sikh state by imposing a heavy toll of Rs. 570 on the boats carrying large loads. This included the pashmina shawl output from 20,000 looms that were operating in Kashmir. The shawls were exported mainly to the European market, especially France, where they posed stiff competition to woollen manufacturers from Britain.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िये और प्रश्न का उत्तर दीजिए ।

नौयात्रा के लिए सिंधु पर नियंत्रण स्थापित करने से होने वाले हितलाभों को जानते हुए अंग्रेजों ने सिंध के दो अमीरों, खानपुर के अमीर रुस्तम खान और हैदराबाद के मुराद अली को एक पक्षीय समझौता करने और परोक्षी (प्राक्सी) के रूप में ब्रिटिश सैनिकों और राजनीतिक प्रवेश के लिए सिंध को खोलने के लिए राजी किया।

सिंध के अमीरों द्वारा अनिच्छापूर्वक हस्ताक्षर किए गए इस समझौते के तहत अंग्रेजों को सिंध से अरब सागर की ओर गुजरने वाली वस्तुओं पर कराधान शुल्कों के संबंध में अंतिम निर्णय लेने का अधिकार प्राप्त हो गया। यह तोपवाली नाव कूटनीति का रुपांतरण था जिससे आगे बढ़ते हुए अंग्रेजों ने मध्य एशिया से सिंध तक होने वाले संपूर्ण व्यापार को नियंत्रित करने के लिए निषेधाधिकार (वीटो) को छीनकर अपने हाथों में ले लिया और उसके द्वारा उन क्षेत्रों और राज्यों की अर्थव्यवस्थाओं को अपने हितों के अनुरूप बनाने का अधिकार भी प्राप्त कर लिया। इनमें रणजीतसिंह की अर्थव्यवस्था भी शामिल थी जिसको समाप्त करना अब उनकी कार्य सूची (एजेंडा) में था।

अगला कदम रणजीत सिंह को सतलज को व्यापार के लिए खोलने के समझौते पर हस्ताक्षर करने के लिये बाध्य करना था। ब्रिटिश एजेंट कैप्टन वेड ने महाराजा से कहा कि समझौते पर हस्ताक्षर करने के बाद ही उनके (महाराजा) के नियंत्रण वाले क्षेत्र में व्यापार का विस्तार होगा। परंतु ब्रिटिश एजेंसियों ने अत्याधिक बड़े सामान ले जाने वाली नावों पर 570 रु. का भारी कर अधिरोपित कर सिक्ख राज्य की अर्थव्यवस्था को विघटित कर दिया था। इसमें, कश्मीर में संचालित कि जा रहे 20,000 कर्धों से पशमीना शॉल का उत्पादन भी शामिल था। इन शॉलों को मुख्यरूप से यूरोपीय बाजारों, विशेषकर फ्रांस, को निर्यात किया जाता था। जहाँ उनसे ब्रिटेन के ऊनी विनिर्माणों को कड़ी प्रतिस्पर्धा मिलती थी।

Given below are two statements:

Statement-I: The Pashmina shawls were quite popular in Europe.

Statement-II: The British made it easy for Kashmiri manufacturers to export the Pashmina shawls to Europe.

In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below:

1. Both Statement I and Statement II are correct.
2. Both Statement I and Statement II are incorrect.
3. Statement I is correct but Statement II is incorrect.
4. Statement I is incorrect but Statement II is correct.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : पशमीना शॉल यूरोप में काफी लोकप्रिय थे।

कथन II : अंग्रेजों ने कश्मीरी विनिर्माताओं के लिए यूरोप में पशमीना शॉल का निर्यात करना आसान बनाया।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सही हैं।
2. कथन I और II दोनों गलत हैं।
3. कथन I सही है, लेकिन कथन II गलत है।
4. कथन I गलत है, लेकिन कथन II सही है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35681]
2[Option ID=35682]
3[Option ID=35683]
4[Option ID=35684]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q46

Sl. No.47

QBID:21201047

Read the passage and answer the question given below :

Aware of the high stakes involved in seizing control over the Indus for navigation, the British persuaded two Sindh amirs, Rustam Khan, the Amir of Khanpur and Murad Ali of Hyderabad, to enter into a one-sided treaty and as proxies to throw the Indus open to the British Military and political penetration. Under the treaty, signed reluctantly by the Sindh amirs, the British obtained the right to take the final decision regarding taxation duties on goods passing through the Indus to the Arabian Sea. This was a variation of a gun-boat diplomacy with which the advancing British seized the veto in their hands to control the entire trade flow from Central Asia to Sindh and thereby the right to manipulate the economies of the regions and the states, including that of Ranjit Singh whose removal was not on their agenda.

The next step was to coerce Ranjit Singh to sign the treaty, opening Sutlej to commerce as well. The British agent, Captain, Wade, told the Maharaja that the expansion of trade in his (the Maharaja's) dominions would result only after signing the treaty. But the British agencies had disrupted the economy of the Sikh state by imposing a heavy toll of Rs. 570 on the boats carrying large loads. This included the pashmina shawl output from 20,000 looms that were operating in Kashmir. The shawls were exported mainly to the European market, especially France, where they posed stiff competition to woollen manufacturers from Britain.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िये और प्रश्न का उत्तर दीजिए ।

नौयात्रा के लिए सिंधु पर नियंत्रण स्थापित करने से होने वाले हितलाभों को जानते हुए अंग्रेजों ने सिंध के दो अमीरों, खानपुर के अमीर रुस्तम खान और हैदराबाद के मुराद अली को एक पक्षीय समझौता करने और परोक्षी (प्राक्सी) के रूप में ब्रिटिश सैनिकों और राजनीतिक प्रवेश के लिए सिंध को खोलने के लिए राजी किया।

सिंध के अमीरों द्वारा अनिच्छापूर्वक हस्ताक्षर किए गए इस समझौते के तहत अंग्रेजों को सिंध से अरब सागर की ओर गुजरने वाली वस्तुओं पर कराना शुल्कों के संबंध में अंतिम निर्णय लेने का अधिकार प्राप्त हो गया। यह तोपवाली नाव कूटनीति का रुपांतरण था जिससे आगे बढ़ते हुए अंग्रेजों ने मध्य एशिया से सिंध तक होने वाले संपूर्ण व्यापार को नियंत्रित करने के लिए निषेधाधिकार (वीटो) को छीनकर अपने हाथों में ले लिया और उसके द्वारा उन क्षेत्रों और राज्यों की अर्थव्यवस्थाओं को अपने हितों के अनुरूप बनाने का अधिकार भी प्राप्त कर लिया। इनमें रणजीतसिंह की अर्थव्यवस्था भी शामिल थी जिसको समाप्त करना अब उनकी कार्य सूची (एजेंडा) में था।

अगला कदम रणजीत सिंह को सतलज को व्यापार के लिए खोलने के समझौते पर हस्ताक्षर करने के लिये बाध्य करना था। ब्रिटिश एजेंट कैप्टन वेड ने महाराजा से कहा कि समझौते पर हस्ताक्षर करने के बाद ही उनके (महाराजा) के नियंत्रण वाले क्षेत्र में व्यापार का विस्तार होगा। परंतु ब्रिटिश एजेंसियों ने अत्याधिक बड़े सामान ले जाने वाली नावों पर 570 रु. का भारी कर अधिरोपित कर सिक्ख राज्य की अर्थव्यवस्था को विघटित कर दिया था। इसमें, कश्मीर में संचालित कि जा रहे 20,000 कर्धों से पशमीना शॉल का उत्पादन भी शामिल था। इन शॉलों को मुख्यरूप से यूरोपीय बाजारों, विशेषकर फ्रांस, को निर्यात किया जाता था। जहाँ उनसे ब्रिटेन के ऊनी विनिर्माणों को कड़ी प्रतिस्पर्धा मिलती थी।

Given below are two statements: One is labelled as Assertion A and the other is labelled as Reason R:

Assertion-A : The British wanted Ranjit Singh to sign the treaty.

Reason R: The British wanted to control the trade through the Indus.

In the light of the above statements, choose the correct answer from the options given below:

1. Both A and R are true and R is the correct explanation of A.
2. Both A and R are true but R is not the correct explanation of A.
3. A is true but R is false.
4. A is false but R is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं: एक अभिकथन (Assertion A) के रूप में लिखित है तो दूसरा उसके कारण (Reason R) के रूप में;

अभिकथन A : अंग्रेज चाहते थे कि रणजीत सिंह समझौते पर हस्ताक्षर करें ।

कारण R : अंग्रेज, सिंध के जारिए व्यापार को नियंत्रित करना चाहते थे ।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गे विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए

1. A और R दोनों सत्य हैं और R, A की सही व्याख्या है ।
2. A और R दोनों सत्य हैं, लेकिन R, A की सही व्याख्या नहीं है ।
3. A सत्य है, लेकिन R असत्य है ।
4. A असत्य है, लेकिन R सत्य है ।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35685]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q47

2[Option ID=35686]

3[Option ID=35687]

4[Option ID=35688]

Sl. No.48

QBID:21201048

Read the passage and answer the question given below :

Aware of the high stakes involved in seizing control over the Indus for navigation, the British persuaded two Sindh amirs, Rustam Khan, the Amir of Khanpur and Murad Ali of Hyderabad, to enter into a one-sided treaty and as proxies to throw the Indus open to the British Military and political penetration. Under the treaty, signed reluctantly by the Sindh amirs, the British obtained the right to take the final decision regarding taxation duties on goods passing through the Indus to the Arabian Sea. This was a variation of a gun-boat diplomacy with which the advancing British seized the veto in their hands to control the entire trade flow from Central Asia to Sindh and thereby the right to manipulate the economies of the regions and the states, including that of Ranjit Singh whose removal was not on their agenda.

The next step was to coerce Ranjit Singh to sign the treaty, opening Suttlej to commerce as well. The British agent, Captain, Wade, told the Maharaja that the expansion of trade in his (the Maharaja's) dominions would result only after signing the treaty. But the British agencies had disrupted the economy of the Sikh state by imposing a heavy toll of Rs. 570 on the boats carrying large loads. This included the pashmina shawl output from 20,000 looms that were operating in Kashmir. The shawls were exported mainly to the European market, especially France, where they posed stiff competition to woollen manufacturers from Britain.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िये और प्रश्न का उत्तर दीजिए ।

नौयात्रा के लिए सिंधु पर नियंत्रण स्थापित करने से होने वाले हितलाभों को जानते हुए अंग्रेजों ने सिंध के दो अमीरों, खानपुर के अमीर रुस्तम खान और हैदराबाद के मुराद अली को एक पक्षीय समझौता करने और परोक्षी (प्राक्सी) के रूप में ब्रिटिश सैनिकों और राजनीतिक प्रवेश के लिए सिंध को खोलने के लिए राजी किया।

सिंध के अमीरों द्वारा अनिच्छापूर्वक हस्ताक्षर किए गए इस समझौते के तहत अंग्रेजों को सिंध से अरब सागर की ओर गुजरने वाली वस्तुओं पर कराधान शुल्कों के संबंध में अंतिम निर्णय लेने का अधिकार प्राप्त हो गया । यह तोपवाली नाव कूटनीति का रुपांतरण था जिससे आगे बढ़ते हुए अंग्रेजों ने मध्य एशिया से सिंध तक होने वाले संपूर्ण व्यापार को नियंत्रित करने के लिए निषेधाधिकार (वीटो) को छीनकर अपने हाथों में ले लिया और उसके द्वारा उन क्षेत्रों और राज्यों की अर्थव्यवस्थाओं को अपने हितों के अनुरूप बनाने का अधिकार भी प्राप्त कर लिया । इनमें रणजीतसिंह की अर्थव्यवस्था भी शामिल थी जिसको समाप्त करना अब उनकी कार्य सूची (एजेंडा) में था ।

अगला कदम रणजीत सिंह को सतलज को व्यापार के लिए खोलने के समझौते पर हस्ताक्षर करने के लिये बाध्य करना था । ब्रिटिश एजेंट कैप्टन वेड ने महाराजा से कहा कि समझौते पर हस्ताक्षर करने के बाद ही उनके (महाराजा) के नियंत्रण वाले क्षेत्र में व्यापार का विस्तार होगा । परंतु ब्रिटिश एजेंसियों ने अत्याधिक बड़े सामान ले जाने वाली नावों पर 570 रु. का भारी कर अधिरोपित कर सिक्ख राज्य की अर्थव्यवस्था को विघटित कर दिया था । इसमें, कश्मीर में संचालित कि जा रहे 20,000 कर्धों से पशमीना शॉल का उत्पादन भी शामिल था । इन शॉलों को मुख्यरूप से यूरोपीय बाजारों, विशेषकर फ्रांस, को निर्यात किया जाता था । जहाँ उनसे ब्रिटेन के ऊनी विनिर्माणों को कड़ी प्रतिस्पर्धा मिलती थी ।

Who were persuaded by the British to enter into a treaty with them?

- A. Rustam Khan
- B. Murad Ali
- C. Ranjit Singh

Choose the most appropriate answer from the options given below:

- 1. A and B only
- 2. B and C only
- 3. A and C only
- 4. A, B and C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

अंग्रेजों द्वारा किन्हें उनके साथ समझौता करने के लिए राजी किया गया ?

- A. रुस्तम खान
- B. मुराद अली
- C. रणजीत सिंह

नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. केवल A और B
- 2. केवल B और C
- 3. केवल A और C
- 4. A, B और C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35689]
2[Option ID=35690]
3[Option ID=35691]
4[Option ID=35692]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q48

Sl. No.49
QBID:21201049

Read the passage and answer the question given below :

Aware of the high stakes involved in seizing control over the Indus for navigation, the British persuaded two Sindh amirs, Rustam Khan, the Amir of Khanpur and Murad Ali of Hyderabad, to enter into a one-sided treaty and as proxies to throw the Indus open to the British Military and political penetration. Under the treaty, signed reluctantly by the Sindh amirs, the British obtained the right to take the final decision regarding taxation duties on goods passing through the Indus to the Arabian Sea. This was a variation of a gun-boat diplomacy with which the advancing British seized the veto in their hands to control the entire trade flow from Central Asia to Sindh and thereby the right to manipulate the economies of the regions and the states, including that of Ranjit Singh whose removal was not on their agenda.

The next step was to coerce Ranjit Singh to sign the treaty, opening Sutlej to commerce as well. The British agent, Captain, Wade, told the Maharaja that the expansion of trade in his (the Maharaja's) dominions would result only after signing the treaty. But the British agencies had disrupted the economy of the Sikh state by imposing a heavy toll of Rs. 570 on the boats carrying large loads. This included the pashmina shawl output from 20,000 looms that were operating in Kashmir. The shawls were exported mainly to the European market, especially France, where they posed stiff competition to woollen manufacturers from Britain.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िये और प्रश्न का उत्तर दीजिए ।

नौयात्रा के लिए सिंधु पर नियंत्रण स्थापित करने से होने वाले हितलाभों को जानते हुए अंग्रेजों ने सिंध के दो अमीरों, खानपुर के अमीर रुस्तम खान और हैदराबाद के मुराद अली को एक पक्षीय समझौता करने और परोक्षी (प्राक्सी) के रूप में ब्रिटिश सैनिकों और राजनीतिक प्रवेश के लिए सिंध को खोलने के लिए राजी किया।

सिंध के अमीरों द्वारा अनिच्छापूर्वक हस्ताक्षर किए गए इस समझौते के तहत अंग्रेजों को सिंध से अरब सागर की ओर गुजरने वाली वस्तुओं पर कराधान शुल्कों के संबंध में अंतिम निर्णय लेने का अधिकार प्राप्त हो गया। यह तोपवाली नाव कूटनीति का रुपांतरण था जिससे आगे बढ़ते हुए अंग्रेजों ने मध्य एशिया से सिंध तक होने वाले संपूर्ण व्यापार को नियंत्रित करने के लिए निषेधाधिकार (वीटो) को छीनकर अपने हाथों में ले लिया और उसके द्वारा उन क्षेत्रों और राज्यों की अर्थव्यवस्थाओं को अपने हितों के अनुरूप बनाने का अधिकार भी प्राप्त कर लिया। इनमें रणजीतसिंह की अर्थव्यवस्था भी शामिल थी जिसको समाप्त करना अब उनकी कार्य सूची (एजेंडा) में था।

अगला कदम रणजीत सिंह को सतलज को व्यापार के लिए खोलने के समझौते पर हस्ताक्षर करने के लिये बाध्य करना था। ब्रिटिश एजेंट कैप्टन वेड ने महाराजा से कहा कि समझौते पर हस्ताक्षर करने के बाद ही उनके (महाराजा) के नियंत्रण वाले क्षेत्र में व्यापार का विस्तार होगा। परंतु ब्रिटिश एजेंसियों ने अत्याधिक बड़े सामान ले जाने वाली नावों पर 570 रु. का भारी कर अधिरोपित कर सिक्ख राज्य की अर्थव्यवस्था को विघटित कर दिया था। इसमें, कश्मीर में संचालित कि जा रहे 20,000 कर्धों से पशमीना शॉल का उत्पादन भी शामिल था। इन शॉलों को मुख्यरूप से यूरोपीय बाजारों, विशेषकर फ्रांस, को निर्यात किया जाता था। जहाँ उनसे ब्रिटेन के ऊनी विनिर्माणों को कड़ी प्रतिस्पर्धा मिलती थी।

Given below are two statements:

Statement-I: The Sindh amirs were quite pleased and willing to sign the treaty with the British.

Statement-II: Controlling the navigation through the Indus was high on the British agenda.

In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below:

1. Both Statement I and Statement II are correct.
2. Both Statement I and Statement II are incorrect.
3. Statement I is correct but Statement II is incorrect.
4. Statement I is incorrect but Statement II is correct.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : सिंध के अमीर, अंग्रेजों के साथ समझौते पर हस्ताक्षर करने के लिए काफी प्रसन्न और इच्छुक थे।

कथन II : सिंध के जरिए नौयात्रा पर नियंत्रण करना ब्रिटिश एजेंडा में प्रमुख स्थान रखता था।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सही हैं।
2. कथन I और II दोनों गलत हैं।
3. कथन I सही है, लेकिन कथन II गलत है।
4. कथन I गलत है, लेकिन कथन II सही है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35693]
2[Option ID=35694]
3[Option ID=35695]
4[Option ID=35696]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q49

Sl. No.50

QBID:21201050

Read the passage and answer the question given below :

Aware of the high stakes involved in seizing control over the Indus for navigation, the British persuaded two Sindh amirs, Rustam Khan, the Amir of Khanpur and Murad Ali of Hyderabad, to enter into a one-sided treaty and as proxies to throw the Indus open to the British Military and political penetration. Under the treaty, signed reluctantly by the Sindh amirs, the British obtained the right to take the final decision regarding taxation duties on goods passing through the Indus to the Arabian Sea. This was a variation of a gun-boat diplomacy with which the advancing British seized the veto in their hands to control the entire trade flow from Central Asia to Sindh and thereby the right to manipulate the economies of the regions and the states, including that of Ranjit Singh whose removal was not on their agenda.

The next step was to coerce Ranjit Singh to sign the treaty, opening Sutlej to commerce as well. The British agent, Captain, Wade, told the Maharaja that the expansion of trade in his (the Maharaja's) dominions would result only after signing the treaty. But the British agencies had disrupted the economy of the Sikh state by imposing a heavy toll of Rs. 570 on the boats carrying large loads. This included the pashmina shawl output from 20,000 looms that were operating in Kashmir. The shawls were exported mainly to the European market, especially France, where they posed stiff competition to woollen manufacturers from Britain.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िये और प्रश्न का उत्तर दीजिए ।

नौयात्रा के लिए सिंधु पर नियंत्रण स्थापित करने से होने वाले हितलाभों को जानते हुए अंग्रेजों ने सिंध के दो अमीरों, खानपुर के अमीर रुस्तम खान और हैदराबाद के मुराद अली को एक पक्षीय समझौता करने और परोक्षी (प्राक्सी) के रूप में ब्रिटिश सैनिकों और राजनीतिक प्रवेश के लिए सिंध को खोलने के लिए राजी किया।

सिंध के अमीरों द्वारा अनिच्छापूर्वक हस्ताक्षर किए गए इस समझौते के तहत अंग्रेजों को सिंध से अरब सागर की ओर गुजरने वाली वस्तुओं पर कराधान शुल्कों के संबंध में अंतिम निर्णय लेने का अधिकार प्राप्त हो गया। यह तोपवाली नाव कूटनीति का रुपांतरण था जिससे आगे बढ़ते हुए अंग्रेजों ने मध्य एशिया से सिंध तक होने वाले संपूर्ण व्यापार को नियंत्रित करने के लिए निषेधाधिकार (वीटो) को छीनकर अपने हाथों में ले लिया और उसके द्वारा उन क्षेत्रों और राज्यों की अर्थव्यवस्थाओं को अपने हितों के अनुरूप बनाने का अधिकार भी प्राप्त कर लिया। इनमें रणजीतसिंह की अर्थव्यवस्था भी शामिल थी जिसको समाप्त करना अब उनकी कार्य सूची (एजेंडा) में था।

अगला कदम रणजीत सिंह को सतलज को व्यापार के लिए खोलने के समझौते पर हस्ताक्षर करने के लिये बाध्य करना था। ब्रिटिश एजेंट कैप्टन वेड ने महाराजा से कहा कि समझौते पर हस्ताक्षर करने के बाद ही उनके (महाराजा) के नियंत्रण वाले क्षेत्र में व्यापार का विस्तार होगा। परंतु ब्रिटिश एजेंसियों ने अत्याधिक बड़े सामान ले जाने वाली नावों पर 570 रु. का भारी कर अधिरोपित कर सिक्ख राज्य की अर्थव्यवस्था को विघटित कर दिया था। इसमें, कश्मीर में संचालित कि जा रहे 20,000 कर्धों से पशमीना शॉल का उत्पादन भी शामिल था। इन शॉलों को मुख्यरूप से यूरोपीय बाजारों, विशेषकर फ्रांस, को निर्यात किया जाता था। जहाँ उनसे ब्रिटेन के ऊनी विनिर्माणों को कड़ी प्रतिस्पर्धा मिलती थी।

Given below are two statements: One is labelled as Assertion A and the other is labelled as Reason R:

Assertion-A : The British wanted to control the navigation routes through the rivers.

Reason R: Rivers were used for trading goods and the British found it lucrative to make profit by controlling the trade.

In the light of the above statements, choose the correct answer from the options given below:

1. Both A and R are true and R is the correct explanation of A.
2. Both A and R are true but R is not the correct explanation of A.
3. A is true but R is false.
4. A is false but R is true.

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं: एक अभिकथन (Assertion A) के रूप में लिखित है तो दूसरा उसके कारण (Reason R) के रूप में:

अभिकथन A : अंग्रेज नदियों के माध्यम से नौयात्रा मार्गों पर नियंत्रण करना चाहते थे ।

कारण R : नदियों का इस्तेमाल, वस्तुओं का व्यापार करने के लिए किया जाता था और व्यापार पर नियंत्रण स्थापित कर मुनाफा कमाना अंग्रेजों को लाभप्रद लगा ।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए

1. A और R दोनों सत्य हैं और R, A की सही व्याख्या है।
2. A और R दोनों सही हैं, लेकिन R, A की सही व्याख्या नहीं है।
3. A सत्य है लेकिन R असत्य है।
4. A असत्य है लेकिन R सत्य है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35697]

Question Description : general_paper_genarel paper_set 21_english_q50

2[Option ID=35698]

3[Option ID=35699]

4[Option ID=35700]

Paper II : 38-Marathi

Sl. No.1

QBID:138001

‘प्राचीन भारतीय लिपिमाला’ या पुस्तकाचे लेखक कोण ?

1. लक्ष्मीनारायण भारतीय
2. पंडित गौरीशंकर ओझा
3. वा. वि. मिराशी
4. ल. श्री. वाकणकर

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35101]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q1

2[Option ID=35102]

3[Option ID=35103]

4[Option ID=35104]

Sl. No.2

QBID:138002

महाराष्ट्रातील ‘मराठीच्या बोलींचे प्रतिमांकन’ हा प्रकल्प कोठे सुरू आहे ?

1. डेक्कन कॉलेज, पुणे
2. मुंबई विद्यापीठ, मुंबई
3. सा.फु.पुणे विद्यापीठ, पुणे
4. भारतीय भाषा संस्थान, म्हैसूर

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35105]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q2

2[Option ID=35106]

3[Option ID=35107]

4[Option ID=35108]

Sl. No.3

QBID:138003

स्वनिमाचा भाषेत प्रत्यक्ष उपयोग होत नाही, हे तत्त्व खालीलपैकी कोणत्या उदाहरणाने सिद्ध करता येते ?

1. भाजी मंडई
2. किराणा मालाचे दुकान
3. स्वरयंत्राची रचना
4. प्राण्यांची भाषा

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35109] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q3
2[Option ID=35110]
3[Option ID=35111]
4[Option ID=35112]

Sl. No.4
QBID:138004

मराठीत खालीलपैकी कोणता खंडाधिष्ठित स्वनिम अस्तित्वात नाही.

1. अवधी
2. सुरावली
3. नासिक्य
4. बलाघात

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35113] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q4
2[Option ID=35114]
3[Option ID=35115]
4[Option ID=35116]

Sl. No.5
QBID:138005

मराठी लोकवाङ्मयाच्या मौखिक परंपरेचा अभ्यास _____ या अभ्यासकांनी 'लोकसंस्कृतीचे उपासक' या ग्रंथातून मांडलेला आहे.

1. दुर्गा भागवत
2. सरोजिनी बाबर
3. प्रभाकर मांडे
4. रा. चिं. ढेरे

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35117] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q5
2[Option ID=35118]
3[Option ID=35119]
4[Option ID=35120]

Sl. No.6
QBID:138006

खालीलपैकी कोणत्या लेखकाने 'भाषाशुद्धी' या विषयात लेखन केले नाही.

1. वि. दा. सावरकर
2. माधव त्र्यंबक पटवर्धन
3. श्री. के. क्षीरसागर
4. मो. रा. वाळंबे

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35121] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q6
2[Option ID=35122]
3[Option ID=35123]
4[Option ID=35124]

Sl. No.7
QBID:138007

_____ हे नियतकालिक संपूर्णपणे कवितेला वाहिलेले आहे.

1. अक्षरवैदर्भी
2. भाषा आणि जीवन
3. कवितारती
4. अंतर्नाद

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35125] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q7
2[Option ID=35126]
3[Option ID=35127]
4[Option ID=35128]

Sl. No.8
QBID:138008

खालीलपैकी कोणत्या कवीला कवितेच्या अश्लीलतेविषयीच्या न्यायालयीन लढाईला सामोरे जावे लागले?

1. नामदेव ढसाळ
2. सदानंद रेगे
3. पु. शि. रेगे
4. बा. सी. मर्डेकर

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35129] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q8
2[Option ID=35130]
3[Option ID=35131]
4[Option ID=35132]

Sl. No.9
QBID:138009

संत ज्ञानेश्वरांच्या संजीवन समाधीच्या सप्तशताब्दी वर्षात मराठीमध्ये कोणत्या साहित्य संमेलनास सुरुवात झाली ?

1. कामगार साहित्य संमेलन
2. संत साहित्य संमेलन
3. विद्यार्थी साहित्य संमेलन
4. अध्यात्म साहित्य संमेलन

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35133] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q9
2[Option ID=35134]
3[Option ID=35135]
4[Option ID=35136]

Sl. No.10
QBID:138010

‘पिम्मेंलियन’ या जॉर्ज बर्नाड शॉ यांच्या नाटकावर पु. ल. देशपांडे यांनी लिहिलेल्या ‘ती फुलराणी’ या नाटकाला _____ म्हटले जाते.

1. भाषांतर
2. रूपांतर
3. अनुसरण
4. वसाहतीकरण

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35137] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q10
2[Option ID=35138]
3[Option ID=35139]
4[Option ID=35140]

Sl. No.11
QBID:138011

गो. वि. करंदीकर यांनी खालीलपैकी कोणत्या साहित्यकृतीचे भाषांतर केलेले नाही?

1. किंग लिअर
2. फाउस्ट
3. पोएटिक्स
4. द. टॅपेस्ट

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35141] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q11
2[Option ID=35142]
3[Option ID=35143]
4[Option ID=35144]

Sl. No.12
QBID:138012

आचार्य प्रल्हाद केशव अत्रे यांच्या 'घराबाहेर' या नाटकावर ____ चा प्रभाव आहे.

1. शेक्सपीयर
2. इब्सेन
3. राम गणेश गडकरी
4. ब्रेख्त

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35145] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q12
2[Option ID=35146]
3[Option ID=35147]
4[Option ID=35148]

Sl. No.13
QBID:138013

छत्रपति शिवाजी महाराजांच्या विविध भूमिका केल्यामुळे ____ चित्रपटातील अभिनेता 'शिवाजी गणेशन' म्हणून ओळखला जाऊ लागला.

1. कन्नड
2. तेलगू
3. तमिळ
4. मल्याळम

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35149] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q13
2[Option ID=35150]
3[Option ID=35151]
4[Option ID=35152]

Sl. No.14
QBID:138014

लोककथांचे संकलन असलेला पहिला भारतीय ग्रंथ कोणता मानला जातो?

1. ओल्ड डेक्कन डेज
2. फोक टेल्स ऑफ बेंगाल
3. लिजेंडस् ऑफ द पंजाब
4. दी वार्ड अवेक स्टोरीज

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35153] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q14
2[Option ID=35154]
3[Option ID=35155]
4[Option ID=35156]

Sl. No.15
QBID:138015

सर्वात जुने उखाणे कोणत्या ग्रंथात सापडतात ?

1. बायबल
2. तालमुद
3. असेंब्लीज
4. ऋग्वेद

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35157] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q15
2[Option ID=35158]
3[Option ID=35159]
4[Option ID=35160]

Sl. No.16
QBID:138016

‘गुलाबी आयाळीचा घोडा’ ही कविता लिहिणाऱ्या कवीचा काव्यसंग्रह ओळखा

1. गोलपिठा
2. उत्थान गुंफा
3. माझे विद्यापीठ
4. मूर्तिभजन

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35161] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q16
2[Option ID=35162]
3[Option ID=35163]
4[Option ID=35164]

Sl. No.17
QBID:138017

मराठी वाङमयाच्या पहिल्या कालखंडाला ‘यादवकाळ’ असे कोणी म्हटले आहे?

1. ल. रा. पांगारकर
2. वि. का. राजवाडे
3. नसिराबादकर
4. शं. गो. तुळपुळे

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35165] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q17
2[Option ID=35166]
3[Option ID=35167]
4[Option ID=35168]

Sl. No.18
QBID:138018

लीळाचरित्र आणि ज्ञानेश्वरी या साहित्यकृती ग्रंथात अडकून न पडता सर्वदूर पसरल्या कारण-

1. त्या लोकांच्या तोंडी असलेल्या जिवंत भाषेत लिहिलेल्या होत्या
2. त्यात आध्यात्मिक विचार प्रभावी होते
3. त्यांची प्रचार यंत्रणा प्रभावी होती
4. दोघांनाही राजाश्रय होता

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35169] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q18
2[Option ID=35170]
3[Option ID=35171]
4[Option ID=35172]

Sl. No.19
QBID:138019

‘दढमडह सामलंगे सहिरे अहिमाण कलहसीलेय ।
दिण्णले गहिल्ले उल्लविरे तत्थ मरहट्टे ॥’
असा मराठी भाषेचा उल्लेख कोणत्या ग्रंथात आलेला आहे ?

1. कुवलयमाला
2. मानसोल्लास
3. अभिलषितार्थचिंतामणी
4. राणीमतीप्रबोध

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35173] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q19
2[Option ID=35174]
3[Option ID=35175]
4[Option ID=35176]

Sl. No.20
QBID:138020

कोणत्याही कालखंडातील वाङ्मयाचे अध्ययन-अध्यापन हे केवळ वाङ्मयसौंदर्यासाठीच केले पाहिजे असे मत कोणी मांडले आहे?

1. रा. चिं. ढेरे
2. शं. गो. तुळपुले
3. रा. श्री. जोग
4. गो. म. कुलकर्णी

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35177] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q20
2[Option ID=35178]
3[Option ID=35179]
4[Option ID=35180]

Sl. No.21
QBID:138021

‘विद्रोह’ हे कोणत्या प्रकारचे मूल्य आहे?

1. जातसापेक्ष
2. धर्मसापेक्ष
3. समूहसापेक्ष
4. सौंदर्यसापेक्ष

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35181] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q21
2[Option ID=35182]
3[Option ID=35183]
4[Option ID=35184]

Sl. No.22
QBID:138022

‘अक्करमाशी’ या आत्मकथनातील मध्यवर्ती प्रतिमा कोणाची आहे?

1. लेखकाची
2. आईची
3. भावंडांची
4. पाटलाची

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35185] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q22
2[Option ID=35186]

3[Option ID=35187]
4[Option ID=35188]

Sl. No.23
QBID:138023

‘लिटल मॅगझिन’ साठी चंद्रकांत पाटील यांनी कोणता पर्यायी शब्द सुचविला आहे?

1. लघुनियतकालिक
2. लघुपत्रिका
3. अनियतकालिक
4. लघुकालिक

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35189] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q23
2[Option ID=35190]
3[Option ID=35191]
4[Option ID=35192]

Sl. No.24
QBID:138024

मराठीत जहाल स्त्रीवादी भूमिकेशी सुसंगत आशयसूत्रे घेऊन कोणी कथालेखन केले आहे ?

1. विजया राजाध्यक्ष
2. वसुंधरा पटवर्धन
3. प्रिया तेंडुलकर
4. छाया दातार

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35193] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q24
2[Option ID=35194]
3[Option ID=35195]
4[Option ID=35196]

Sl. No.25
QBID:138025

आधुनिकतेच्या संदर्भात मराठी साहित्याचा विचार करता कोणत्या कवीच्या काव्यात सर्वप्रथम संबंधित मूल्ये प्रकट झालेली दिसून येतात ?

1. कुसुमाग्रज
2. केशवसुत
3. ना. घ. देशपांडे
4. बहिणाबाई चौधरी

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35197] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q25
2[Option ID=35198]
3[Option ID=35199]
4[Option ID=35200]

Sl. No.26
QBID:138026

मराठीमध्ये साहित्यक्षेत्रातील वादांच्या संदर्भात ‘प्रवृत्ती’ या संज्ञेऐवजी ‘वाद’ ही संज्ञाच विवेचनाच्या दृष्टीने अधिक योग्य आहे असे मत वसंत पाटणकर कोणत्या ग्रंथात मांडतात?

1. कविता: संकल्पना, निर्मिती आणि समीक्षा
2. साहित्यशास्त्र : स्वरूप आणि समीक्षा
3. कवितेचा शोध
4. ग्रेस यांची कविता : काही निरीक्षणे, अनेक प्रश्न

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35201]
2[Option ID=35202]
3[Option ID=35203]
4[Option ID=35204]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q26

Sl. No.27
QBID:138027

“सामाजिक परिस्थिती प्रतिकूल असताना भारतीय स्त्रियांनी आपापल्या काळात महत्त्वाच्या घडामोडींमध्ये भाग घेतलेला दिसतो. कर्तबगारी दाखवली म्हणून भारतीय स्त्रीच्या जागृतीसाठी, हितासाठी, तिच्या हितसंबंधांच्या रक्षणासाठी स्त्रीवाद पाश्चात्यांकडून जसाच्या तसा आयात करण्याची जरूरी आपल्याला नाही” असे मत भारतीय स्त्रीवादा संदर्भात कोणी मांडले ?

1. अरुणा ढेरे
2. अरुणा देशमुख
3. अरुणा दुभाषी
4. मंगला वरखेडे

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35205]
2[Option ID=35206]
3[Option ID=35207]
4[Option ID=35208]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q27

Sl. No.28
QBID:138028

‘मी वनवासी’ ही कविता लिहिणारे प्रमुख आदिवासी कवी कोण ?

1. वाहरू सोनवणे
2. पुरुषोत्तम शेडमाके
3. उषाकिरण आत्राम
4. विनायक तुमराम

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35209]
2[Option ID=35210]
3[Option ID=35211]
4[Option ID=35212]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q28

Sl. No.29
QBID:138029

“कवि संविद् हाच परमार्थतः रस होय व रसिकाला त्याचीच प्रतीती येत असते” असे ‘हृदयसंवाद’ अथवा ‘कविरसिकसंवादाचे’ स्वरूप कोणी मांडले आहे?

1. अभिनवगुप्त
2. भट्टनायक
3. जगन्नाथ
4. रा. श्री. जोग

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35213]
2[Option ID=35214]
3[Option ID=35215]
4[Option ID=35216]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q29

Sl. No.30
QBID:138030

“व्यंजनाव्यापाराने युक्त असलेला शब्द म्हणजे व्यंजक शब्द होय असा शब्द अर्थान्तराने युक्त असतानाच व्यंजक होतो” असा विचार कोणी मांडला आहे ?

1. मम्मट
2. अभिनव गुप्त
3. नागेश भट्ट
4. आनंदवर्धन

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35217]
2[Option ID=35218]
3[Option ID=35219]
4[Option ID=35220]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q30

Sl. No.31
QBID:138031

‘वारकरी’ या संज्ञेचा अर्थ शोधताना मदतीला येणारा “आले आले रे हरीचे डिंगर | वीर वारीकर पंढरीचे” हा उल्लेख कोणाच्या अभंगातील आहे?

1. संत ज्ञानदेव
2. संत नामदेव
3. संत एकनाथ
4. संत तुकाराम

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35221]
2[Option ID=35222]
3[Option ID=35223]
4[Option ID=35224]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q31

Sl. No.32
QBID:138032

“न पाहे श्रोतेयाचे वदन | न करी भाष्याधारे विवरण |
स्वस्वानुभवे हे मनन | म्हणूनि संपादी ||”
असे मत व्यक्त करणारे पंडित कवी कोण ?

1. दासोपंत
2. मोरोपंत
3. श्रीधरपंत
4. मुक्तेश्वर

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35225]
2[Option ID=35226]
3[Option ID=35227]
4[Option ID=35228]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q32

Sl. No.33
QBID:138033

‘कविता’ ह्या वाङ्मयप्रकाराचे भावकविता, नाट्य कविता, कथा कविता, चिंतनगर्भ कविता व गीत हे पाच प्रकार कोणत्या काव्य समीक्षकाने आपल्या काव्य समीक्षा ग्रंथात मांडले आहेत?

1. निशिकांत ठकार
2. अक्षयकुमार काळे
3. गो. म. कुलकर्णी
4. सुधीर रसाळ

- (1) 1
(2) 2
(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35229]
2[Option ID=35230]
3[Option ID=35231]
4[Option ID=35232]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q33

Sl. No.34
QBID:138034

“अद्भुत कादंबरीची पूर्वपीठिका जशी ह्या देशातील असून बहुतेक अनादी निदान दोन अडीच हजार वर्षांची आहे. तशी वास्तविक कादंबऱ्यांची कुळकथा फारशी मोठी नाही” असे ‘कादंबरी’ या आकृतिबंधाबाबतचे महत्त्वाचे विधान कोणाचे आहे?

1. का. बा. मराठे
2. भालचंद्र नेमाडे
3. वि. का. राजवाडे
4. हरी नारायण आपटे

(1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35233]
2[Option ID=35234]
3[Option ID=35235]
4[Option ID=35236]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q34

Sl. No.35
QBID:138035

ललितगद्याचे आठवणी-अनुभव, लघुनिबंध, प्रवासलेख, व्यक्तिचित्र, व ललितलेख असे पाच उपप्रकार कल्पून मीत्वाच्या अंगाने ह्या वाङ्मयप्रकाराची व्यवस्था लावणारे समीक्षक कोण ?

1. वि. शं. चौगुले
2. आनंद यादव
3. कुसुमावती देशपांडे
4. विजया राजाध्यक्ष

(1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35237]
2[Option ID=35238]
3[Option ID=35239]
4[Option ID=35240]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q35

Sl. No.36
QBID:138036

“सार्वत्रिक निकषांची आकांक्षा धरणारा व यथोचित शब्दांतून प्रकट होणारा साहित्य वा साहित्यकृती विषयीचा रसिकाचा ज्ञानगर्भ व मूल्यगर्भ अभिप्राय वा प्रतिसाद” अशी ‘समीक्षा’ या संकल्पनेची व्याख्या कोणत्या ग्रंथात मांडली आहे ?

1. साहित्यसिद्धांत
2. समीक्षामीमांसा
3. आधुनिक समीक्षा सिद्धांत
4. मराठी समीक्षेची सद्यःस्थिती

(1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35241]
2[Option ID=35242]
3[Option ID=35243]
4[Option ID=35244]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q36

Sl. No.37
QBID:138037

भिजकी वही या अरुण कोलटकर यांच्या काव्यसंग्रहातील कवितांमध्ये ____ ही प्रतिमा नाही.

1. टॉय
2. कॅलिमॅक्स
3. अलेक्झांड्रिया
4. डेस्डिमोना

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35245] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q37
2[Option ID=35246]
3[Option ID=35247]
4[Option ID=35248]

Sl. No.38
QBID:138038

‘आनंद ओवरी’ या दि. बा. मोकाशी यांच्या कादंबरीचा निवेदक ____ आहे ?

1. तुकाराम
2. सावजी
3. कान्हा
4. रामेश्वर भट

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35249] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q38
2[Option ID=35250]
3[Option ID=35251]
4[Option ID=35252]

Sl. No.39
QBID:138039

पुढीलपैकी कोणते स्त्रीपात्र ‘हिंदू जगण्याची समृद्ध अडगळ’ या कादंबरीतील नाही.

1. सिंधु मावशी
2. झेंडी
3. डॉ. मंडी
4. चानी

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35253] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q39
2[Option ID=35254]
3[Option ID=35255]
4[Option ID=35256]

Sl. No.40
QBID:138040

विजय तेंडुलकर यांच्या ‘गिधाडे’ या नाटकातील पहिल्या अंकात किती प्रवेश आहेत?

1. दोन
2. चार
3. सहा
4. आठ

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35257] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q40
2[Option ID=35258]
3[Option ID=35259]
4[Option ID=35260]

Sl. No.41
QBID:138041

देवनागरी लिपी संबंधित भाषांच्या व्याकरणांमध्ये----- आणि ----- या दोन मूलभूत तत्वांच्या आधारे ध्वनींचे वर्गीकरण केले जाते

- A. अवयव
- B. स्थान
- C. वेळ
- D. गती
- E. प्रयत्न

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

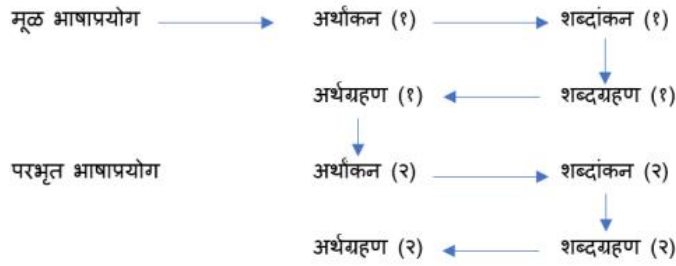
1. केवळ A, B आणि E बरोबर
2. केवळ A, C आणि D बरोबर
3. केवळ B, D आणि E बरोबर
4. केवळ B, C आणि D बरोबर

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35261] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q41
2[Option ID=35262]
3[Option ID=35263]
4[Option ID=35264]

Sl. No.42
QBID:138042

हंसा वाडकर यांच्या 'सांगत्ये ऐका' या आत्मचरित्राचे शब्दांकन अरूण साधू यांनी केले आहे. या प्रकाशित झालेल्या पुस्तकाचे वाचन आपण वाचक म्हणून करतो. ही प्रक्रिया स्पष्ट करणारी आकृती पहा.

- A. अर्थीकन (१) → शब्दांकन (१) = हंसा वाडकर
- B. शब्दग्रहण (१) → अर्थग्रहण (१) = अरूण साधू
- C. अर्थीकन (२) → शब्दांकन (२) = अरूण साधू
- D. शब्दग्रहण (२) → अर्थग्रहण (२) = अरूण साधू
- E. अर्थीकन (१) → शब्दांकन (१) = अरूण साधू

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

1. केवळ A, B आणि E बरोबर
2. केवळ A, C आणि D बरोबर
3. केवळ B, D आणि E बरोबर
4. केवळ A, B आणि C बरोबर

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35265] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q42
2[Option ID=35266]
3[Option ID=35267]
4[Option ID=35268]

Sl. No.43
QBID:138043

एखादा भूभाग एक देश अथवा एक राष्ट्र म्हणून ओळखला जाण्याची कारणे -

- A. समान भाषा
- B. समान ऐतिहासिक परंपरा
- C. समान भौगोलिक स्थान
- D. समान सांस्कृतिक धागे
- E. समान राजकीय नेतृत्व

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ A, B आणि E बरोबर
- 2. केवळ A, B आणि D बरोबर
- 3. केवळ B, C आणि E बरोबर
- 4. केवळ B, C आणि D बरोबर

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35269]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q43

2[Option ID=35270]

3[Option ID=35271]

4[Option ID=35272]

Sl. No.44

QBID:138044

पुढीलपैकी कोणती लक्षणे लोकसाहित्याची नाहीत?

- A. लोकसाहित्य मौखिक अथवा अलिखित स्वरूपात असते.
- B. लोकसाहित्य हे लोकमानसाचा आविष्कार असते.
- C. लोकसाहित्य ही उच्चभ्रू समाजाची निर्मिती असते.
- D. लोकसाहित्य हे अपरिवर्तनीय असते.
- E. लोकसाहित्य हे लौकिक ज्ञान असते.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ A आणि D बरोबर
- 2. केवळ A आणि C बरोबर
- 3. केवळ D आणि E बरोबर
- 4. केवळ C आणि D बरोबर

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35273]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q44

2[Option ID=35274]

3[Option ID=35275]

4[Option ID=35276]

Sl. No.45

QBID:138045

पुढीलपैकी कोणत्या कविता नामदेव ढसाळ यांच्या आहेत?

- A. रक्तात पेटलेले अगणित सूर्य
- B. लाच खाल्लेला दिवस
- C. सूर्याचा सातवा घोडा
- D. पापाचे छिनाल घट
- E. दादर पुलाच्या खाली

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ A, B आणि C
- 2. केवळ B, A आणि D
- 3. केवळ A, D आणि E
- 4. केवळ C, A आणि E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35277]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q45

2[Option ID=35278]

3[Option ID=35279]

4[Option ID=35280]

Sl. No.46

QBID:138046

कादंबरी आणि त्यांचे नायक यांच्या योग्य जोड्या ओळखा.

- A. नटरंग – गुणा
- B. हिंदू – खंडेराव
- C. रणांगण – चक्रधर
- D. ताम्रपट – हरिभाऊ सोबले
- E. धिंगाणा – दिनकर

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ A, B आणि C
- 2. केवळ B, A आणि D
- 3. केवळ B, D आणि E
- 4. केवळ C, A आणि E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35281]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q46

2[Option ID=35282]

3[Option ID=35283]

4[Option ID=35284]

Sl. No.47

QBID:138047

कालखंड आणि कलाकृती यांच्या योग्य जोड्या ओळखा

- A. यादवकाल – ज्ञानेश्वरी
- B. बहामनीकाल – सभासदाची बखर
- C. पेशवेकाल – गुरुचरित्र
- D. शिवकाल – दासबोध
- E. अव्वल इंग्रजीकाल – यमुनापर्यटन

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ A, D आणि E
- 2. केवळ B, C आणि D
- 3. केवळ A, E आणि C
- 4. केवळ C, D आणि E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35285] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q47
2[Option ID=35286]
3[Option ID=35287]
4[Option ID=35288]

Sl. No.48
QBID:138048

‘प्रतिभा’ या संकल्पनेच्या खालीलपैकी कोणत्या वर्णनात्मक व्याख्या संस्कृत ग्रंथकारांनी केलेल्या आहेत ?

- A. नैसर्गिकी आणि पूर्ववासनागुणानुबंधी
- B. उत्कट भावनांचा सहजस्फूर्त उद्रेक
- C. कवित्वबीजरूपी विशिष्ट संस्कार
- D. नवनवोन्मेषशालिनी प्रज्ञा
- E. मानसिक प्रतिमांची रचना

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ C, D आणि E
- 2. केवळ A, B आणि D
- 3. केवळ A, C आणि D
- 4. केवळ A, C आणि E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35289] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q48
2[Option ID=35290]
3[Option ID=35291]
4[Option ID=35292]

Sl. No.49
QBID:138049

“आख्यानकाव्य हे एक प्रकारचे कथाकाव्य आहे” या वर्णनाच्या परिघात पुढीलपैकी कोणती खंडकाव्ये बसू शकतात ?

- A. दासबोध
- B. दमयंती स्वयंवर
- C. ज्ञानेश्वरी
- D. रुक्मिणी स्वयंवर
- E. श्रीराम विजय

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ B, C आणि E
- 2. केवळ B, D आणि E
- 3. केवळ A, B आणि C
- 4. केवळ B, C आणि D

- (1) 1
- (2) 2
- (3) 3
- (4) 4

1[Option ID=35293] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q49
2[Option ID=35294]
3[Option ID=35295]
4[Option ID=35296]

Sl. No.50
QBID:138050

“एकूणच ख्रिस्ती समाजातील स्त्रियांचे साहित्य तुलनेने कमी आहे. धार्मिक स्वरूपाचे लेखन मात्र पुरुष व महिलांनी विपुल प्रमाणात केलेले आहे. अशा स्वरूपाचे लेखन करण्यात अल्पसंख्यक असलेल्या समाजाकडून कोणताही धोका नसतो. मात्र धर्मनिरपेक्ष स्वरूपाचे लेखन करताना सर्वांगीण स्वरूपाची जटिल सांस्कृतिक आव्हाने स्वीकारावी लागतात.” या मताचा भावार्थ काय निघतो ?

- A. धर्मनिरपेक्ष स्वरूपाचे लेखन करणे कठीण
- B. ख्रिस्ती स्त्री साहित्य अस्तित्वात नाही
- C. धार्मिक स्वरूपाचे लेखन नगण्य प्रमाणात
- D. उत्तम लेखनासाठी जटिल सांस्कृतिक आव्हानांचा स्वीकार आवश्यक
- E. धार्मिक लेखनाकरिता अल्पसंख्य समाजाकडून धोका नसतो.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ A, E आणि D
- 2. केवळ A, C आणि B
- 3. केवळ C, A आणि D
- 4. केवळ B, D आणि E

- (1) 1
- (2) 2
- (3) 3
- (4) 4

1[Option ID=35297] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q50
2[Option ID=35298]
3[Option ID=35299]
4[Option ID=35300]

Sl. No.51
QBID:138051

महानगरी काव्याच्या प्रवाहात महत्त्वाचे ठरणारे साठोत्तरी कालखंडातील तीन कवी कोणते ?

- A. ना. धो. महानोर
- B. सदानंद देशमुख
- C. वसंत आबाजी डहाके
- D. सतीश काळसेकर
- E. तुलसी परब

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ A, C आणि B
- 2. केवळ C, B आणि D
- 3. केवळ D, A आणि E
- 4. केवळ C, D आणि E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35301]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q51

2[Option ID=35302]

3[Option ID=35303]

4[Option ID=35304]

Sl. No.52

QBID:138052

मराठी आत्मचरित्र वाङ्मयात महत्त्वाची भर घालणाऱ्या स्त्री आत्मचरित्रांपैकी कोणती प्रसिद्ध साहित्यिकांच्या पत्नींनी लिहिलेली आहेत ?

- A. नाच ग घुमा
- B. सांगते ऐका
- C. कुणास्तव कुणीतरी
- D. आहे मनोहर तरी
- E. समिधा

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ A, B आणि D
- 2. केवळ B, C आणि E
- 3. केवळ C, D आणि E
- 4. केवळ A, C आणि D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35305]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q52

2[Option ID=35306]

3[Option ID=35307]

4[Option ID=35308]

Sl. No.53

QBID:138053

‘स्मृतिचित्रे’ या आत्मकथनाबाबत कोणती विधाने योग्य आहेत?

- A. हे स्त्रियांनी लिहिलेले पहिले आत्मकथन आहे.
- B. यांचे लेखन ख्रिस्ती धर्माच्या प्रचारासाठी झाले आहे.
- C. प्रामाणिकपणा आणि जिवंत भाषा ही या आत्मकथनाची वैशिष्ट्ये आहेत.
- D. या आत्मकथनाची जगातील सर्व भाषांत भाषांतरे झाली आहेत.
- E. या आत्मकथनापेक्षा उत्तम आत्मकथन मराठीत होऊच शकणार नाही.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ A आणि C
- 2. केवळ A आणि D
- 3. केवळ D आणि E
- 4. केवळ C आणि D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35309]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q53

2[Option ID=35310]

3[Option ID=35311]

4[Option ID=35312]

Sl. No.54

QBID:138054

दिलेल्या पर्यायांत कोणते नाटक मराठीतले रूपांतरित नाटक नाही?

- A. ती फुलराणी
- B. रणांगण
- C. नटसम्राट
- D. मोरूची मावशी
- E. साष्टांग नमस्कार

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ B आणि E
- 2. केवळ A आणि D
- 3. केवळ A आणि E
- 4. केवळ C आणि D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35313]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q54

2[Option ID=35314]

3[Option ID=35315]

4[Option ID=35316]

Sl. No.55

QBID:138055

पुढीलपैकी कोणते आम्नाय महानुभावपंथीय नाही?

- A. कवीश्वर
- B. पारिमांडल्य
- C. हरीश्वर
- D. कोळगावकर
- E. खेडलेकर

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ B आणि C
- 2. केवळ A आणि B
- 3. केवळ A आणि E
- 4. केवळ C आणि D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35317]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q55

2[Option ID=35318]

3[Option ID=35319]

4[Option ID=35320]

Sl. No.56

QBID:138056

पुढीलपैकी कोणत्या जोड्या योग्य आहेत?

- A. चोभा – रुक्मिणीहरण
- B. महदंबा – धवळे
- C. रघुनाथपंडित – यथार्थदीपिका
- D. मुक्ताबाई – ताटीचे अभंग
- E. वामनपंडित – दमयंती स्वयंवर

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ B आणि C
- 2. केवळ A आणि B
- 3. केवळ A आणि E
- 4. केवळ B आणि D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35321]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q56

2[Option ID=35322]

3[Option ID=35323]

4[Option ID=35324]

Sl. No.57

QBID:138057

पुढीलपैकी कोणती चरणे ज्ञानदेवांची नाहीत?

- A. रूप पाहता लोचनी | सुख झाले वो साजणी ||
- B. तू माझी माऊली | मी वो तुझा कान्हा ||
- C. येई येई विठाबाई | माझे पंढरीचे आई ||
- D. जन्हि रुईचीये झाडी | भरती मधाचिया कावडी ||
- E. सार सार सार | विठोबा नाम तुझे सार||

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ B आणि C
- 2. केवळ A आणि B
- 3. केवळ A आणि E
- 4. केवळ B आणि D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35325]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q57

2[Option ID=35326]

3[Option ID=35327]

4[Option ID=35328]

Sl. No.58

QBID:138058

दिलेल्या पर्यायांतील कोणते कादंबरीकार कवी म्हणूनही परिचित आहेत?

- A. भालचंद्र नेमाडे
- B. श्री. ना. पेंडसे
- C. रंगनाथ पठारे
- D. बा. सी. मर्ढेकर
- E. ह. मो. मराठे

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ B आणि C
- 2. केवळ A आणि B
- 3. केवळ A आणि D
- 4. केवळ B आणि D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35329]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q58

2[Option ID=35330]

3[Option ID=35331]

4[Option ID=35332]

Sl. No.59

QBID:138059

नव्वदोत्तर मराठी विनोदी साहित्यात भर घालणाऱ्या साहित्यकृती कोणत्या?

- A. उत्सुकतेने मी झोपलो
- B. नाही मनोहर तरी
- C. लचांड
- D. डॉलरच्या देशा
- E. जावे त्यांच्या देशा

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ B आणि C
- 2. केवळ A आणि B
- 3. केवळ A आणि D
- 4. केवळ B आणि D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35333]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q59

2[Option ID=35334]

3[Option ID=35335]

4[Option ID=35336]

Sl. No.60

QBID:138060

मानवी भाषेच्या लक्षणांत खालीलपैकी कोणती लक्षणे नाहीत?

- A. द्विस्तरीय संरचना
- B. सांस्कृतिक संक्रमण
- C. आनुवांशिकता
- D. विशिष्टता
- E. स्थितिशीलता

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ B आणि C
- 2. केवळ A आणि B
- 3. केवळ C आणि E
- 4. केवळ B आणि D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35337]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q60

2[Option ID=35338]

3[Option ID=35339]

4[Option ID=35340]

Sl. No.61

QBID:138061

वाङ्मयानंदाची मीमांसा करताना, साहित्यविमर्शकांनी मांडलेल्या उपपत्तींच्या योग्य जोड्या ओळखा

- A. रा. श्री. जोग – सहानुभूतीपूर्वक ताटस्थ्य
- B. वा. म. जोशी – सविकल्प समाधी
- C. ना. सी. फडके – स्वायत्त तादात्म्य
- D. के. ना. वाटवे – पुनःप्रत्यय
- E. कृ. पां. कुलकर्णी – प्रत्यभिज्ञाजागृती

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ A आणि C
- 2. केवळ A आणि E
- 3. केवळ C आणि E
- 4. केवळ B आणि D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35341]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q61

2[Option ID=35342]

3[Option ID=35343]

4[Option ID=35344]

Sl. No.62

QBID:138062

दिलेल्या कवी आणि कविता यांतील चुकीचे पर्याय निवडा

- A. पुष्कळातली पुष्कळ तू – पु. शि. रेगे
- B. कशा रांगोळ्या काढता तुम्ही घरंदाज व्यथांनो – रजनी पर्रळेकर
- C. तोच चुना तोच कात, नाचली सोंगं पेटली रात – प्रकाश होळकर
- D. गालावरच्या कुसुमी किंवा कुसुमांच्या गाली – कुसुमाग्रज
- E. कालचा पाऊस आमच्या गावात आलाच नाही – यशवंत मनोहर

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ A आणि C
- 2. केवळ B आणि D
- 3. केवळ D आणि E
- 4. केवळ C आणि D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35345]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q62

2[Option ID=35346]

3[Option ID=35347]

4[Option ID=35348]

Sl. No.63

QBID:138063

दिलेल्या पर्यायांत घरांपाशी सकाळी न येणारे लोककलाकार कोण?

- A. पिंगळा
- B. बाळसंतोष
- C. रायरंग
- D. पोतराज
- E. वासुदेव

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ A आणि C
- 2. केवळ B आणि D
- 3. केवळ D आणि E
- 4. केवळ C आणि D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35349]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q63

2[Option ID=35350]

3[Option ID=35351]

4[Option ID=35352]

Sl. No.64

QBID:138064

दिलेल्या पर्यायांपैकी कोणत्या लेखकाने मानसपात्रे निर्माण केलेली नाहीत?

- A. गंगाधर गाडगीळ
- B. व्यंकटेश माडगूळकर
- C. द. मा. मिरासदार
- D. मंगला गोडबोले
- E. चिं. वि. जोशी

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ A आणि C
- 2. केवळ B आणि D
- 3. केवळ D आणि E
- 4. केवळ C आणि D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35353]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q64

2[Option ID=35354]

3[Option ID=35355]

4[Option ID=35356]

Sl. No.65

QBID:138065

दिलेल्या पर्यायांपैकी कोणते लेखक साहित्यशास्त्रातील विशेषज्ञ मानले जात नाहीत?

- A. ग. त्र्यं. देशपांडे
- B. रा. श्री. जोग
- C. ना. गो. कालेलकर
- D. स. रा. गाडगीळ
- E. गं. ना. जोगळेकर

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. केवळ A आणि C
- 2. केवळ B आणि D
- 3. केवळ C आणि E
- 4. केवळ C आणि D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35357]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q65

2[Option ID=35358]

3[Option ID=35359]

4[Option ID=35360]

Sl. No.66

QBID:138066

भाषावैज्ञानिक आणि त्यांचे कार्य यांच्या जोड्या जुळवा

स्तंभ I		स्तंभ II	
A.	सोस्यूर	I.	प्राण्यांची आणि माणसांची भाषा यांचे विभाजन
B.	चॉम्स्की	II.	भाषाविज्ञानाचा इतिहास
C.	हॉकेट	III.	भाषिक संरचनावादाची मांडणी
D.	लेप्सी	IV.	भाषिक प्रयोग आणि भाषिक क्षमता यांची मांडणी

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. A- I, B-II, C- III, D-IV
- 2. A-II, B-IV, C-I, D-III
- 3. A-IV, B-III, C-II, D-I
- 4. A-III, B-IV, C-I, D-II

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35361]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q66

2[Option ID=35362]

3[Option ID=35363]

4[Option ID=35364]

Sl. No.67

QBID:138067

वाङ्मयीन संस्था आणि त्यांची मुखपत्रे यांच्या जोड्या जुळवा

स्तंभ I		स्तंभ II	
A.	विदर्भ साहित्य संघ	I.	महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका
B.	महाराष्ट्र साहित्य परिषद	II.	प्रतिष्ठान
C.	मराठवाडा साहित्य परिषद	III.	पंचधारा
D.	तेलंगणा साहित्य परिषद	IV.	युगवाणी

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

1. A-II, B-III, C-I, D-IV
2. A- III, B-IV, C-I, D-II
3. A-IV, B-I, C-II, D-III
4. A-II, B-I, C-IV, D-III

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35365] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q67
2[Option ID=35366]
3[Option ID=35367]
4[Option ID=35368]

Sl. No.68
QBID:138068

भाषांतरित कृती आणि भाषांतरकार यांच्या जोड्या जुळवा

स्तंभ I		स्तंभ II	
A.	गो. ग. आगरकर	I.	अरबी भाषेतील सुरस आणि चमत्कारिक गोष्टी
B.	कृष्णशास्त्री चिपळूणकर	II.	गीतांजली
C.	न. गो. सुरू	III.	विकारविलसित
D.	ऋग्वेदी	IV.	उमरशतकम्

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

1. A-II, B-I, C-III, D-IV
2. A-III, B-I, C-IV, D-II
3. A-IV, B-II, C-I, D-III
4. A-III, B-II, C-IV, D-I

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35369] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q68
2[Option ID=35370]
3[Option ID=35371]
4[Option ID=35372]

Sl. No.69
QBID:138069

लोककलाप्रकार आणि तिथे वापर होणारी वाद्ये यांच्या जोड्या जुळवा.

स्तंभ I		स्तंभ II	
A.	ढोलकी	I.	जागरण
B.	संबळ	II.	कलगीतुरा
C.	दिमडी	III.	तमाशा
D.	डफ	IV.	गोंधळ

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

1. A-II, B-I, C-III, D-IV
2. A-IV, B-III, C-I, D-II
3. A- III, B-IV, C-I, D-II
4. A-III, B-I, C-II, D-IV

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35373] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q69
2[Option ID=35374]
3[Option ID=35375]
4[Option ID=35376]

Sl. No.70
QBID:138070

महानुभाव संप्रदायातील विविध लीळा आणि संबंधित साहित्यकृती यांच्या योग्य जोड्या जुळवा.

स्तंभ I		स्तंभ II	
A.	द्यूतक्रीडा	I.	गोविंदप्रभूचरित्र
B.	भटोवासांचा अंतकाल	II.	दृष्टान्तपाठ
C.	आधारीचेया परीसाचा दृष्टान्त	III.	स्मृतिस्थळ
D.	मृत्यु बालक जीववणे	IV.	लीळाचरित्र एकाक

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

1. A-II, B-I, C-IV, D-III
2. A-IV, B-III, C-II, D-I
3. A- III, B-IV, C-I, D-II
4. A- II, B-IV, C-I, D-III

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35377] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q70
2[Option ID=35378]
3[Option ID=35379]
4[Option ID=35380]

Sl. No.71
QBID:138071

विविध सामाजिक चळवळींचे चित्रण असणाऱ्या साहित्यकृती आणि त्यांचे लेखक यांच्या जोड्या जुळवा.

स्तंभ I		स्तंभ II	
A.	शेतकरी चळवळ	I.	एनकाउंटर
B.	आदिवासी चळवळ	II.	फिनिक्सच्या राखेतून उठला मोर
C.	कामगार चळवळ	III.	दंगल
D.	दलित चळवळ	IV.	बारोमास

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

1. A-II, B-I, C-III, D-IV
2. A-III, B-II, C-IV, D-I
3. A-III, B-I, C-II, D-IV
4. A-IV, B-I, C-II, D-III

(1) 1

- (2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35381] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q71
2[Option ID=35382]
3[Option ID=35383]
4[Option ID=35384]

Sl. No.72
QBID:138072

विविध साहित्य प्रवाह आणि त्या अंतर्गत मानल्या जाणाऱ्या साहित्यकृती यांच्या योग्य जोड्या जुळवा.

स्तंभ I		स्तंभ II	
A.	मार्क्सवादी साहित्य	I.	सतरावे वर्ष
B.	स्त्रीवादी साहित्य	II.	चक्र
C.	नवसाहित्य	III.	क्षिप्रा
D.	महानगरीय साहित्य	IV.	नातिचरामि

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

1. A-I, B-III, C-IV, D-II
2. A-II, B-I, C-IV, D-III
3. A-IV, B-II, C-III, D-I
4. A- III, B-IV, C-I, D-II

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35385] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q72
2[Option ID=35386]
3[Option ID=35387]
4[Option ID=35388]

Sl. No.73
QBID:138073

खालील ग्रंथ आणि ग्रंथकार यांच्या योग्य जोड्या जुळवा.

स्तंभ I		स्तंभ II	
A.	राजशेखर	I.	अभिधावृत्तिमातृका
B.	भट्टनायक	II.	काव्यमीमांसा
C.	सम्मट	III.	हृदयदर्पण
D.	मुकुलभट्ट	IV.	काव्यप्रकाश

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

1. A-II, B-I, C-IV, D-III
2. A-III, B-I, C-IV, D-II
3. A-I, B-III, C-II, D-IV
4. A- II, B-IV, C-III, D-I

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35389] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q73
2[Option ID=35390]
3[Option ID=35391]
4[Option ID=35392]

Sl. No.74
QBID:138074

वाङ्मयप्रकार आणि वाङ्मयकृती यांच्या योग्य जोड्या जुळवा.

स्तंभ I		स्तंभ II	
A.	कथा	I.	मौनराग
B.	कविता	II.	अधोलोक
C.	कादंबरी	III.	विवर्त
D.	ललितबंध	IV.	गोफ

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

1. A- III, B-IV, C-I, D-II
2. A-IV, B-III, C-II, D-I
3. A-II, B-I, C-IV, D-III
4. A- I, B-IV, C-II, D-III

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35393] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q74
2[Option ID=35394]
3[Option ID=35395]
4[Option ID=35396]

Sl. No.75
QBID:138075

जनाबाईंचे अभंग आणि त्यांचे विषय यांच्या जोड्या जुळवा.

स्तंभ I		स्तंभ II	
A.	यातिहीन चोखामेळा त्यांसी भक्तांचा कळवळा	I.	भक्तवत्सलता
B.	व्हावे कथेसी सादर मन करुनिया स्थीर	II.	विठ्ठलमाहात्म्यपर
C.	विठो माझा लेकुरवाळा संगे गोपाळांचा मेळा	III.	संतस्तुती
D.	काया वाचा मने भाव जनी म्हणे गावा देव	IV.	उपदेशपर

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

1. A-II, B-I, C-III, D-IV
2. A-IV, B-III, C-I, D-II
3. A- I, B-IV, C-III, D-II
4. A- III, B-IV, C-I, D-II

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35397] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q75
2[Option ID=35398]
3[Option ID=35399]
4[Option ID=35400]

Sl. No.76
QBID:138076

पुढे दिलेल्या प्रत्ययांच्या उदाहरणांतून चढल्या भांजणीने विभक्तिक्रम निश्चित करा.

- A. नो
- B. चा, ची, चे, च्या, ची
- C. ऊन, हून
- D. त, ई, आ
- E. ने, ए, शी, नी

पुढील पैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. A, D, C, E, B
- 2. B, C, E, D, A
- 3. C, A, D, E, B
- 4. E, C, B, D, A

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35401]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q76

2[Option ID=35402]

3[Option ID=35403]

4[Option ID=35404]

Sl. No.77

QBID:138077

पुढे दिलेल्या उदाहरणांतून अ.भा.मराठी साहित्य संमेलनांच्या अध्यक्षांचा क्रम निश्चित करा.

- A. सदानंद मोरे
- B. वसंत आबाजी डहाके
- C. नागनाथ कोतापल्ले
- D. अरुणा ढेरे
- E. अक्षयकुमार काळे

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. A, D, C, E, B
- 2. B, C, E, D, A
- 3. C, B, A, E, D
- 4. E, C, B, D, A

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35405]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q77

2[Option ID=35406]

3[Option ID=35407]

4[Option ID=35408]

Sl. No.78

QBID:138078

तौलनिक साहित्याभ्यास या विद्याशाखेत योगदान देणाऱ्या अभ्यासकांचा कालानुक्रम ठरवा.

- A. हेन्री एच. एच. रेमाक
- B. पॉल वॅन टिघेम
- C. एस. एस. प्रावर
- D. ग्योएथ (गटे)
- E. वसंत बापट

पुढील पैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. A, C, D, E, B
- 2. B, C, E, D, A
- 3. C, A, E, B, D
- 4. D, B, A, C, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35409]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q78

2[Option ID=35410]

3[Option ID=35411]

4[Option ID=35412]

Sl. No.79

QBID:138079

मराठीतील वैचारिक निबंधकारांच्या लेखनकृतींचा निर्मितीकालानुसार अनुक्रम लावून दाखवा.

A. निबंधमाला

B. शतपत्रे

C. भारतीय संस्कृती

D. गर्जा महाराष्ट्र

E. संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती

पुढील पैकी अचूक पर्याय निवडा :

1. B, C, A, D, E

2. C, D, E, A, B

3. B, A, C, E, D

4. D, E, A, B, C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35413]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q79

2[Option ID=35414]

3[Option ID=35415]

4[Option ID=35416]

Sl. No.80

QBID:138080

नवसाहित्याच्या प्रवाहात निर्माण झालेल्या साहित्यकृतींचा क्रम त्यांच्या प्रकाशन वर्षाप्रमाणे लावा.

A. सावित्री

B. काही कविता

C. कोसला

D. नवी मळवाट

E. बॅ. अनिरुद्ध धोपेश्वरकर

पुढील पैकी अचूक पर्याय निवडा :

1. B, D, E, C, A

2. B, D, A, C, E

3. A, C, B, E, D

4. D, E, A, B, C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35417]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q80

2[Option ID=35418]

3[Option ID=35419]

4[Option ID=35420]

Sl. No.81

QBID:138081

पुढे दिलेल्या उदाहरणांतून प्रकाशित ग्रामीण कादंबऱ्यांचा कालानुक्रम निश्चित करा.

- A. टारफुला
- B. पिराजी पाटील
- C. पाचोळा
- D. सराई
- E. गोतावळा

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. A, D, C, E, B
- 2. B, D, A, E, C
- 3. C, B, A, E, D
- 4. E, C, B, D, A

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35421]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q81

2[Option ID=35422]

3[Option ID=35423]

4[Option ID=35424]

Sl. No.82

QBID:138082

पुढे दिलेल्या उदाहरणांतून मराठी बालसाहित्यातील नायक-नायिकांचा कालानुक्रम निश्चित करा.

- A. गोठ्या
- B. फास्टर फेणे
- C. चिंगी
- D. चिटू
- E. बोक्का सातबंडे

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. A, D, C, E, B
- 2. B, D, A, E, C
- 3. C, A, B, E, D
- 4. E, C, B, D, A

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35425]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q82

2[Option ID=35426]

3[Option ID=35427]

4[Option ID=35428]

Sl. No.83

QBID:138083

पुढे दिलेल्या उदाहरणांतून मराठी वाङ्मयाविष्कारांचा कालानुक्रम निश्चित करा.

- A. आर्या
- B. गौळण
- C. भारूड
- D. लीळा
- E. पोवाडा

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. D, B, C, E, A
- 2. B, D, A, E, C
- 3. C, A, B, E, D
- 4. E, C, B, D, A

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35429]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q83

2[Option ID=35430]

3[Option ID=35431]

4[Option ID=35432]

Sl. No.84

QBID:138084

भारतीय साहित्यशास्त्रकारांचा त्यांच्या जीवनकालानुसार अनुक्रम लावून दाखवा.

- A. विश्वनाथ
- B. भरतमुनी
- C. अभिनवगुप्त
- D. मम्मट
- E. आनंदवर्धन

पुढील पैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. C, D, E, A, B
- 2. B, E, C, D, A
- 3. B, C, A, D, E
- 4. A, C, D, E, B

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35433]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q84

2[Option ID=35434]

3[Option ID=35435]

4[Option ID=35436]

Sl. No.85

QBID:138085

कृष्णाजी अनंत सभासद विरचित शिवछत्रपतींचे चरित्र या बखरीतील प्रकरणांचा योग्य क्रम बखरीच्या मूळ रचनेनुसार लावा.

- A. अफजलखानाचा वध
- B. खानाची बोटे उडाली
- C. पुरंदर घेतला
- D. “एक गड घेतला, परंतु एक गड गेला!”
- E. दर्यास पालाण घातले

पुढील पैकी अचूक पर्याय निवडा :

- 1. A, B, D, E, C
- 2. E, D, C, B, A
- 3. C, A, B, D, E
- 4. D, A, B, E, C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35437]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q85

2[Option ID=35438]

3[Option ID=35439]

4[Option ID=35440]

Sl. No.86

QBID:138086

पुढे दोन विधाने दिली आहेत : Assertion A मधील विधानाचे स्पष्टीकरण Reason R मध्ये दिले आहे.

Assertion A: जनसाहित्य हा सर्व परिवर्तनवादी प्रवाहांच्या तळाशी संथपणे वाहणारा मानवतावादी अंतःप्रवाह आहे.

Reason R: पोथीनिष्ठतेला चिकटून जनसाहित्याची निर्मिती होते.

वरील दोन विधानांच्या आधारे अचूक पर्याय निवडा.

1. A आणि R बरोबर असून R हे A चे योग्य स्पष्टीकरण आहे.
2. A आणि R बरोबर आहेत पण R हे A चे योग्य स्पष्टीकरण नाही.
3. A बरोबर परंतु R चूक आहे.
4. A चूक, परंतु R बरोबर आहे.

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35441] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q86
2[Option ID=35442]
3[Option ID=35443]
4[Option ID=35444]

Sl. No.87
QBID:138087

पुढे दोन विधाने दिली आहेत : Assertion A मधील विधानाचे स्पष्टीकरण Reason R मध्ये दिले आहे.

Assertion A: आधुनिक मराठी नाट्यनिर्मितीचे श्रेय नारदीय कीर्तनसंस्थेकडेच जाते

Reason R: सुरुवातीच्या मराठी नाटकांचे नारदीय कीर्तनाच्या उत्तररंगांशी विलक्षण साम्य आहे.

वरील दोन विधानांच्या आधारे अचूक पर्याय निवडा.

1. A आणि R बरोबर असून R हे A चे योग्य स्पष्टीकरण आहे.
2. A आणि R बरोबर आहेत पण R हे A चे योग्य स्पष्टीकरण नाही.
3. A बरोबर परंतु R चूक आहे.
4. A चूक, परंतु R बरोबर आहे.

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35445] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q87
2[Option ID=35446]
3[Option ID=35447]
4[Option ID=35448]

Sl. No.88
QBID:138088

पुढे दोन विधाने दिलेली आहेत :

विधान I: 'एस. एल. भैरप्पा' हे एक उत्तम कन्नड साहित्यिक आहेत.

विधान II: 'एस. एल. भैरप्पा' यांना ज्ञानपीठ पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे.

वरील दोन विधानांच्या आधारे अचूक पर्याय निवडा.

1. दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.
2. दोन्ही विधाने चूक आहेत.
3. विधान (I) बरोबर, परंतु विधान (II) चूक आहे.
4. विधान (I) चूक आहे, परंतु विधान (II) बरोबर आहे.

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35449] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q88
2[Option ID=35450]

3[Option ID=35451]
4[Option ID=35452]

Sl. No.89
QBID:138089

पुढे दोन विधाने दिलेली आहेत :

‘जिणं आमचं’ या आत्मकथनात बेबी कांबळे यांनी केलेली निरीक्षणे पुढे दोन विधानांत नोंदवलेली आहेत.

विधान I: येस्करांची काठी म्हणजे महारांना राजदंड वाटत असे.

विधान II: त्यामुळे गावगाडा सोडताना काही मंडळी त्या घुंगरांच्या काठीच्या नादात अडकून राहिली.

वरील दोन विधानांच्या आधारे अचूक पर्याय निवडा.

1. दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.
2. दोन्ही विधाने चूक आहेत.
3. विधान (I) बरोबर, परंतु विधान (II) चूक आहे.
4. विधान (I) चूक आहे, परंतु विधान (II) बरोबर आहे.

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35453] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q89
2[Option ID=35454]
3[Option ID=35455]
4[Option ID=35456]

Sl. No.90
QBID:138090

पुढे दोन विधाने दिलेली आहेत :

विधान I: शंकर पाटील, व्यंकटेश माडगूळकर आणि द. मा. मिरासदार यांनी गावोगावी कथाकथनाचे कार्यक्रम केले.

विधान II: त्यामुळे ग्रामीण आणि नागर अभिरूची समान पातळीवर येण्यास मदत झाली.

वरील दोन विधानांच्या आधारे अचूक पर्याय निवडा.

1. दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.
2. दोन्ही विधाने चूक आहेत.
3. विधान (I) बरोबर, परंतु विधान (II) चूक आहे.
4. विधान (I) चूक आहे, परंतु विधान (II) बरोबर आहे.

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35457] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q90
2[Option ID=35458]
3[Option ID=35459]
4[Option ID=35460]

Sl. No.91
QBID:138091

सूचना: पुढील उताऱ्यावरील प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

कादंबरीकाराला आवश्यक अशा ह्या नैतिकतेचा सौंदर्यनिर्मितीच्या प्रक्रियेतला सहभाग तितकाच तरल स्थितिशील असतो. तिला स्वतःपेक्षा उच्च असे आदर्श मानावे लागतात. तिचे स्वतःचे घटक त्या त्या कादंबरीतील सामाजिक वास्तवाच्या आकलनानुसार वागणारे, त्यानुसार बदलणारेही असावे लागतात. तरच ती उन्नत होऊ शकते, नाहीतर स्वतःचे घटक कादंबरीतील वास्तवावर लादणारी नैतिकता संपूर्ण आशयालाच मारक ठरते. अशी उन्नत व लवचिक नसलेली नैतिकता अर्थातच दुय्यम प्रतीचे कादंबरीकार निर्माण करते.

कोणत्याही कादंबरीत तिच्या लेखकाची नैतिकता हा एक व्यूह असून त्यात वाचक आपोआपच सापडतो. केवळ वाचकाच्या सहनशीलतेमुळेच कादंबरीचे वाचन सुखदायक ठरते, कादंबरीतील सामाजिकतेचा आस्वाद शक्य होतो. कादंबरीवाचनात वाचकाचा लेखकाच्या नैतिकतेला कमीत कमी प्रतिकार झाला, तर ते कादंबरीत नैतिकतेचा कमीत कमी अंतर्भाव असल्याची खूण आहे. एखादी कादंबरी खोट्या काल्पनिक वास्तवात, अज्ञात भूतकाळात उभी केली असेल तर तिथे नैतिकतेचा अभाव सहज शक्य असतो. वर्तमान वास्तवावर उभारलेल्या कादंबरीत नैतिकता टाळणे कठीण असते, कारण अशा वर्तमान वास्तवात जगणाऱ्या वाचकाची त्याबद्दल स्वतःची वैयक्तिक नैतिकता, जी आधीच तयार झालेली असते ती, कादंबरीवाचनात भाग घेईल हे गृहीत धरावे लागते.

कोणती बाब कादंबरीतील आशयाला मारक ठरते ?

1. सामाजिक वास्तवाचे आकलन
2. लेखकाची नैतिकता
3. कादंबरीतील वास्तवावर लादली जाणारी नैतिकता
4. वाचकाची नैतिकता

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35461]
2[Option ID=35462]
3[Option ID=35463]
4[Option ID=35464]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q91

Sl. No.92
QBID:138092

सूचना: पुढील उताऱ्यावरील प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

कादंबरीकाराला आवश्यक अशा ह्या नैतिकतेचा सौंदर्यनिर्मितीच्या प्रक्रियेतला सहभाग तितकाच तरल स्थितिशील असतो. तिला स्वतःपेक्षा उच्च असे आदर्श मानावे लागतात. तिचे स्वतःचे घटक त्या त्या कादंबरीतील सामाजिक वास्तवाच्या आकलनानुसार वागणारे, त्यानुसार बदलणारेही असावे लागतात. तरच ती उन्नत होऊ शकते, नाहीतर स्वतःचे घटक कादंबरीतील वास्तवावर लादणारी नैतिकता संपूर्ण आशयालाच मारक ठरते. अशी उन्नत व लवचिक नसलेली नैतिकता अर्थातच दुय्यम प्रतीचे कादंबरीकार निर्माण करते.

कोणत्याही कादंबरीत तिच्या लेखकाची नैतिकता हा एक व्यूह असून त्यात वाचक आपोआपच सापडतो. केवळ वाचकाच्या सहनशीलतेमुळेच कादंबरीचे वाचन सुखदायक ठरते, कादंबरीतील सामाजिकतेचा आस्वाद शक्य होतो. कादंबरीवाचनात वाचकाचा लेखकाच्या नैतिकतेला कमीत कमी प्रतिकार झाला, तर ते कादंबरीत नैतिकतेचा कमीत कमी अंतर्भाव असल्याची खूण आहे. एखादी कादंबरी खोट्या काल्पनिक वास्तवात, अज्ञात भूतकाळात उभी केली असेल तर तिथे नैतिकतेचा अभाव सहज शक्य असतो. वर्तमान वास्तवावर उभारलेल्या कादंबरीत नैतिकता टाळणे कठीण असते, कारण अशा वर्तमान वास्तवात जगणाऱ्या वाचकाची त्याबद्दल स्वतःची वैयक्तिक नैतिकता, जी आधीच तयार झालेली असते ती, कादंबरीवाचनात भाग घेईल हे गृहीत धरावे लागते.

कोणती गोष्ट दुय्यम प्रतीचे कादंबरीकार निर्माण व्हायला कारणीभूत ठरू शकते?

1. वाचकप्रियता
2. अनुकरणशीलता
3. उन्नत व लवचिक नसलेली नैतिकता
4. ननैतिकता

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35465]
2[Option ID=35466]
3[Option ID=35467]
4[Option ID=35468]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q92

Sl. No.93
QBID:138093

सूचना: पुढील उताऱ्यावरील प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

कादंबरीकाराला आवश्यक अशा ह्या नैतिकतेचा सौंदर्यनिर्मितीच्या प्रक्रियेतला सहभाग तितकाच तरल स्थितिशील असतो. तिला स्वतःपेक्षा उच्च असे आदर्श मानावे लागतात. तिचे स्वतःचे घटक त्या त्या कादंबरीतील सामाजिक वास्तवाच्या आकलनानुसार वागणारे, त्यानुसार बदलणारेही असावे लागतात. तरच ती उन्नत होऊ शकते, नाहीतर स्वतःचे घटक कादंबरीतील वास्तवावर लादणारी नैतिकता संपूर्ण आशयालाच मारक ठरते. अशी उन्नत व लवचिक नसलेली नैतिकता अर्थातच दुय्यम प्रतीचे कादंबरीकार निर्माण करते.

कोणत्याही कादंबरीत तिच्या लेखकाची नैतिकता हा एक व्यूह असून त्यात वाचक आपोआपच सापडतो. केवळ वाचकाच्या सहनशीलतेमुळेच कादंबरीचे वाचन सुखदायक ठरते, कादंबरीतील सामाजिकतेचा आस्वाद शक्य होतो. कादंबरीवाचनात वाचकाचा लेखकाच्या नैतिकतेला कमीत कमी प्रतिकार झाला, तर ते कादंबरीत नैतिकतेचा कमीत कमी अंतर्भाव असल्याची खूण आहे. एखादी कादंबरी खोट्या काल्पनिक वास्तवात, अज्ञात भूतकाळात उभी केली असेल तर तिथे नैतिकतेचा अभाव सहज शक्य असतो. वर्तमान वास्तवावर उभारलेल्या कादंबरीत नैतिकता टाळणे कठीण असते, कारण अशा वर्तमान वास्तवात जगणाऱ्या वाचकाची त्याबद्दल स्वतःची वैयक्तिक नैतिकता, जी आधीच तयार झालेली असते ती, कादंबरीवाचनात भाग घेईल हे गृहीत धरावे लागते.

कोणत्या प्रकारच्या कादंबरीत नैतिकता टाळणे कठीण असते ?

1. काल्पनिक
2. ऐतिहासिक
3. अज्ञात भूतकाळावर आधारित
4. वर्तमान वास्तवावर आधारित

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35469]
2[Option ID=35470]
3[Option ID=35471]
4[Option ID=35472]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q93

Sl. No.94
QBID:138094

सूचना: पुढील उताऱ्यावरील प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

कादंबरीकाराला आवश्यक अशा ह्या नैतिकतेचा सौंदर्यनिर्मितीच्या प्रक्रियेतला सहभाग तितकाच तरल स्थितिशील असतो. तिला स्वतःपेक्षा उच्च असे आदर्श मानावे लागतात. तिचे स्वतःचे घटक त्या त्या कादंबरीतील सामाजिक वास्तवाच्या आकलनानुसार वागणारे, त्यानुसार बदलणारेही असावे लागतात. तरच ती उन्नत होऊ शकते, नाहीतर स्वतःचे घटक कादंबरीतील वास्तवावर लादणारी नैतिकता संपूर्ण आशयालाच मारक ठरते. अशी उन्नत व लवचिक नसलेली नैतिकता अर्थातच दुय्यम प्रतीचे कादंबरीकार निर्माण करते. कोणत्याही कादंबरीत तिच्या लेखकाची नैतिकता हा एक व्यूह असून त्यात वाचक आपोआपच सापडतो. केवळ वाचकाच्या सहनशीलतेमुळेच कादंबरीचे वाचन सुखदायक ठरते, कादंबरीतील सामाजिकतेचा आस्वाद शक्य होतो. कादंबरीवाचनात वाचकाचा लेखकाच्या नैतिकतेला कमीत कमी प्रतिकार झाला, तर ते कादंबरीत नैतिकतेचा कमीत कमी अंतर्भाव असल्याची खूण आहे. एखादी कादंबरी खोट्या काल्पनिक वास्तवात, अज्ञात भूतकाळात उभी केली असेल तर तिथे नैतिकतेचा अभाव सहज शक्य असतो. वर्तमान वास्तवावर उभारलेल्या कादंबरीत नैतिकता टाळणे कठीण असते, कारण अशा वर्तमान वास्तवात जगणाऱ्या वाचकाची त्याबद्दल स्वतःची वैयक्तिक नैतिकता, जी आधीच तयार झालेली असते ती, कादंबरीवाचनात भाग घेईल हे गृहीत धरावे लागते.

कादंबरीच्या सौंदर्यनिर्मितीत नैतिकतेचा सहभाग कसा असतो ?

1. तरल व स्थितिशील
2. उन्नत
3. प्रासंगिक
4. दुय्यम

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35473]
2[Option ID=35474]
3[Option ID=35475]
4[Option ID=35476]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q94

Sl. No.95
QBID:138095

सूचना: पुढील उताऱ्यावरील प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

कादंबरीकाराला आवश्यक अशा ह्या नैतिकतेचा सौंदर्यनिर्मितीच्या प्रक्रियेतला सहभाग तितकाच तरल स्थितिशील असतो. तिला स्वतःपेक्षा उच्च असे आदर्श मानावे लागतात. तिचे स्वतःचे घटक त्या त्या कादंबरीतील सामाजिक वास्तवाच्या आकलनानुसार वागणारे, त्यानुसार बदलणारेही असावे लागतात. तरच ती उन्नत होऊ शकते, नाहीतर स्वतःचे घटक कादंबरीतील वास्तवावर लादणारी नैतिकता संपूर्ण आशयालाच मारक ठरते. अशी उन्नत व लवचिक नसलेली नैतिकता अर्थातच दुय्यम प्रतीचे कादंबरीकार निर्माण करते. कोणत्याही कादंबरीत तिच्या लेखकाची नैतिकता हा एक व्यूह असून त्यात वाचक आपोआपच सापडतो. केवळ वाचकाच्या सहनशीलतेमुळेच कादंबरीचे वाचन सुखदायक ठरते, कादंबरीतील सामाजिकतेचा आस्वाद शक्य होतो. कादंबरीवाचनात वाचकाचा लेखकाच्या नैतिकतेला कमीत कमी प्रतिकार झाला, तर ते कादंबरीत नैतिकतेचा कमीत कमी अंतर्भाव असल्याची खूण आहे. एखादी कादंबरी खोट्या काल्पनिक वास्तवात, अज्ञात भूतकाळात उभी केली असेल तर तिथे नैतिकतेचा अभाव सहज शक्य असतो. वर्तमान वास्तवावर उभारलेल्या कादंबरीत नैतिकता टाळणे कठीण असते, कारण अशा वर्तमान वास्तवात जगणाऱ्या वाचकाची त्याबद्दल स्वतःची वैयक्तिक नैतिकता, जी आधीच तयार झालेली असते ती, कादंबरीवाचनात भाग घेईल हे गृहीत धरावे लागते.

कादंबरीच्या वाचनात कोणती गोष्ट गृहीत धरावी लागते ?

1. वाचकांचे ज्ञान
2. वाचकाचा सामाजिक स्तर
3. वाचकाची वैयक्तिक नैतिकता
4. कादंबरीकाराची नैतिकता

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35477]
2[Option ID=35478]
3[Option ID=35479]
4[Option ID=35480]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q95

Sl. No.96
QBID:138096

सूचना: पुढील उताऱ्यावरील प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

मीनाक्षी सुंदरम १८७६ मध्ये निजधामास गेले. स्वामिनाथांचे परमधाम कोसळले. मात्र नाउमेद न होता त्यांनी सुब्रह्मण्य देशिकर या नामांकित पंडितापाशी उमेदवारी पत्करली. एव्हाना प्राचीन तमीळ साहित्याचा आटोप त्यांच्या ध्यानी आला होता. ज्ञात इतिहासातील न्यून त्यांना कळून चुकली होती. अनेक प्राचीन मूळ ग्रंथ लुप्त झाले होते. त्यांचे उल्लेख आणि उतारेच काय ते नंतरच्या ग्रंथात आढळत. स्वामिनाथांनी चंग बांधला. ते गावोगाव हिंडले. ताडपत्रावरील पोथ्या त्यांनी गोळा केल्या. एकेका ग्रंथाच्या विविध प्रती जमा करून त्यांची संगती लावली. एखाद्या प्राचीन शहराचे जमिनीतून उत्खनन करून ते उजेडात आणावे तसा त्यांनी प्राचीन तमीळ साहित्याचा प्रासाद विटेला वीट जोडून पुन्हा उभा केला. हस्तलिखितांच्या संपादनाचा मानदंड उभा केला 'जीवन चिंतामणी' या प्राचीन जैन ग्रंथाची सटीक प्रमाण आवृत्ती (नाच्छिन्नर किनियर यांच्या भाष्यासह) त्यांनी प्रसिद्ध करताच तमीळ साहित्याचा दीपस्तंभ असा त्यांचा गौरव झाला. मद्रासच्या प्रेसिडेन्सी कॉलेजात पंडित म्हणून निर्वाहासाठी नोकरी करत असतानाच त्यांनी अहोरात्र विद्याव्यासंग केला. जीवनातील हर्षामर्षांचे गोड कडू प्रसंग त्यांनी चित्ताची शांती ढळू न देता झेलले. ज्या घरात ते राहत होते ते दरमहा वीस रुपये भाड्याचे घर त्यांना सोडायला लावावे म्हणून काही विघ्नसंतोषी विद्वानांनी घरमालकाला गळ घातली; पण तो बधला नाही. "अहो, एवढा महापुरुष माझ्या घरात राहतो, याबद्दल मीच त्यांना दरमहा वीस रुपये दक्षिणा द्यावी, असं मला वाटत असतं. त्यांच्या वास्तव्यानं माझ्या इमारतीला देवमंदिराची पवित्रता आली आहे!" असे त्याने म्हटले, तरीही भुणभूण चालू होती. अखेर स्वामिनाथांना त्याने ते घर माफक किमतीत विकत दिले. 'त्यागराज विलासम' हे ते निवासस्थान आज तमीळ साहित्याचे तीर्थस्थान ठरले आहे. 'महामहोपाध्याय' ही केवळ संस्कृत पंडितांनाच दिली जाणारी बहुमानाची पदवी १९०६ मध्ये स्वामिनाथांना देण्यात आली. कृतज्ञ देशवासीयांनी त्यांचा पुतळा समुद्रकिनारी (मरीना बीच) प्रेसिडेन्सी कॉलेजच्या पुढेच उभारला आहे. एका साहित्य संशोधकाचा असा सन्मान पूर्वी कधी झाला नव्हता. ते जेवढे विद्वान तेवढेच विनोदप्रिय होते.

स्वामिनाथ अय्यर यांनी सुब्रह्मण्य देशिकर यांच्याकडे उमेदवारी पत्करली या वाक्यातील 'उमेदवारी पत्करली' या शब्दप्रयोगाचा अर्थ काय ?

1. नोकरी धरली
2. त्यांच्याकडे काम करण्यास सुरवात केली
3. शिष्य झाले
4. त्यांचे मार्गदर्शक झाले

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35481]
2[Option ID=35482]
3[Option ID=35483]
4[Option ID=35484]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q96

Sl. No.97
QBID:138097

सूचना: पुढील उताऱ्यावरील प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

मीनाक्षी सुंदरम १८७६ मध्ये निजधामास गेले. स्वामिनाथांचे परमधाम कोसळले. मात्र नाउमेद न होता त्यांनी सुब्रह्मण्य देशिकर या नामांकित पंडितापाशी उमेदवारी पत्करली. एव्हाना प्राचीन तमीळ साहित्याचा आटोप त्यांच्या ध्यानी आला होता. ज्ञात इतिहासातील न्यून त्यांना कळून चुकली होती. अनेक प्राचीन मूळ ग्रंथ लुप्त झाले होते. त्यांचे उल्लेख आणि उतारेच काय ते नंतरच्या ग्रंथात आढळत. स्वामिनाथांनी चंग बांधला. ते गावोगाव हिंडले. ताडपत्रावरील पोथ्या त्यांनी गोळा केल्या. एकेका ग्रंथाच्या विविध प्रती जमा करून त्यांची संगती लावली. एखाद्या प्राचीन शहराचे जमिनीतून उत्खनन करून ते उजेडात आणावे तसा त्यांनी प्राचीन तमीळ साहित्याचा प्रासाद विटेला वीट जोडून पुन्हा उभा केला. हस्तलिखितांच्या संपादनाचा मानदंड उभा केला 'जीवन चिंतामणी' या प्राचीन जैन ग्रंथाची सटीक प्रमाण आवृत्ती (नाच्छिनर किनियर यांच्या भाष्यासह) त्यांनी प्रसिद्ध करताच तमीळ साहित्याचा दीपस्तंभ असा त्यांचा गौरव झाला. मद्रासच्या प्रेसिडेन्सी कॉलेजात पंडित म्हणून निर्वाहासाठी नोकरी करत असतानाच त्यांनी अहोरात्र विद्याव्यासंग केला. जीवनातील हर्षामर्षाचे गोड कडू प्रसंग त्यांनी चित्ताची शांती ढळू न देता झेलले. ज्या घरात ते राहत होते ते दरमहा वीस रुपये भाड्याचे घर त्यांना सोडायला लावावे म्हणून काही विघ्नसंतोषी विद्वानांनी घरमालकाला गळ घातली; पण तो बधला नाही. "अहो, एवढा महापुरुष माझ्या घरात राहतो, याबद्दल मीच त्यांना दरमहा वीस रुपये दक्षिणा द्यावी, असं मला वाटत असतं. त्यांच्या वास्तव्यानं माझ्या इमारतीला देवमंदिराची पवित्रता आली आहे!" असे त्याने म्हटले, तरीही भुणभूण चालू होती. अखेर स्वामिनाथांना त्याने ते घर माफक किमतीत विकत दिले. 'त्यागराज विलासम' हे ते निवासस्थान आज तमीळ साहित्याचे तीर्थस्थान ठरले आहे. 'महामहोपाध्याय' ही केवळ संस्कृत पंडितांनाच दिली जाणारी बहुमानाची पदवी १९०६ मध्ये स्वामिनाथांना देण्यात आली. कृतज्ञ देशवासीयांनी त्यांचा पुतळा समुद्रकिनारी (मरीना बीच) प्रेसिडेन्सी कॉलेजच्या पुढेच उभारला आहे. एका साहित्य संशोधकाचा असा सन्मान पूर्वी कधी झाला नव्हता. ते जेवढे विद्वान तेवढेच विनोदप्रिय होते.

स्वामिनाथ अय्यर यांच्या तमीळ भाषा विषयक कार्याचा क्रम लावा

- A. ताडपत्रावरील पोथ्या गोळा केल्या
- B. जीवन चिंतामणी या प्राचीन जैन ग्रंथाची प्रमाण आवृत्ती संपादन केली
- C. गावोगाव हिंडले
- D. एकेका ग्रंथाच्या विविध पोथ्या जमा करून त्यांची संगती लावली

- 1. C, A, D, B
- 2. A, D, C, B
- 3. A, B, D, C
- 4. A, C, D, B

- (1) 1
- (2) 2
- (3) 3
- (4) 4

1[Option ID=35485]
2[Option ID=35486]
3[Option ID=35487]
4[Option ID=35488]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q97

Sl. No.98
QBID:138098

सूचना: पुढील उताऱ्यावरील प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

मीनाक्षी सुंदरम १८७६ मध्ये निजधामास गेले. स्वामिनाथांचे परमधाम कोसळले. मात्र नाउमेद न होता त्यांनी सुब्रह्मण्य देशिकर या नामांकित पंडितापाशी उमेदवारी पत्करली. एव्हाना प्राचीन तमीळ साहित्याचा आटोप त्यांच्या ध्यानी आला होता. ज्ञात इतिहासातील न्यून त्यांना कळून चुकली होती. अनेक प्राचीन मूळ ग्रंथ लुप्त झाले होते. त्यांचे उल्लेख आणि उतारेच काय ते नंतरच्या ग्रंथात आढळत. स्वामिनाथांनी चंग बांधला. ते गावोगाव हिंडले. ताडपत्रावरील पोथ्या त्यांनी गोळा केल्या. एकेका ग्रंथाच्या विविध प्रती जमा करून त्यांची संगती लावली. एखाद्या प्राचीन शहराचे जमिनीतून उत्खनन करून ते उजेडात आणावे तसा त्यांनी प्राचीन तमीळ साहित्याचा प्रासाद विटेला वीट जोडून पुन्हा उभा केला. हस्तलिखितांच्या संपादनाचा मानदंड उभा केला 'जीवन चिंतामणी' या प्राचीन जैन ग्रंथाची सटीक प्रमाण आवृत्ती (नाच्छिनर किनियर यांच्या भाष्यासह) त्यांनी प्रसिद्ध करताच तमीळ साहित्याचा दीपस्तंभ असा त्यांचा गौरव झाला. मद्रासच्या प्रेसिडेन्सी कॉलेजात पंडित म्हणून निर्वाहासाठी नोकरी करत असतानाच त्यांनी अहोरात्र विद्याव्यासंग केला. जीवनातील हर्षामर्षाचे गोड कडू प्रसंग त्यांनी चित्ताची शांती ढळू न देता झेलले. ज्या घरात ते राहत होते ते दरमहा वीस रुपये भाड्याचे घर त्यांना सोडायला लावावे म्हणून काही विघ्नसंतोषी विद्वानांनी घरमालकाला गळ घातली; पण तो बधला नाही. "अहो, एवढा महापुरुष माझ्या घरात राहतो, याबद्दल मीच त्यांना दरमहा वीस रुपये दक्षिणा द्यावी, असं मला वाटत असतं. त्यांच्या वास्तव्यानं माझ्या इमारतीला देवमंदिराची पवित्रता आली आहे!" असे त्याने म्हटले, तरीही भुणभूण चालू होती. अखेर स्वामिनाथांना त्याने ते घर माफक किमतीत विकत दिले. 'त्यागराज विलासम' हे ते निवासस्थान आज तमीळ साहित्याचे तीर्थस्थान ठरले आहे. 'महामहोपाध्याय' ही केवळ संस्कृत पंडितांनाच दिली जाणारी बहुमानाची पदवी १९०६ मध्ये स्वामिनाथांना देण्यात आली. कृतज्ञ देशवासीयांनी त्यांचा पुतळा समुद्रकिनारी (मरीना बीच) प्रेसिडेन्सी कॉलेजच्या पुढेच उभारला आहे. एका साहित्य संशोधकाचा असा सन्मान पूर्वी कधी झाला नव्हता. ते जेवढे विद्वान तेवढेच विनोदप्रिय होते.

स्वामिनाथ अय्यर यांना मिळालेली पदवी कोणती ?

1. त्यागराज विलासम
2. महामहोपाध्याय
3. जीवन चिंतामणी
4. प्रेसिडेन्सी

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35489] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q98
2[Option ID=35490]
3[Option ID=35491]
4[Option ID=35492]

Sl. No.99
QBID:138099

सूचना: पुढील उताऱ्यावरील प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

मीनाक्षी सुंदरम १८७६ मध्ये निजधामास गेले. स्वामिनाथांचे परमधाम कोसळले. मात्र नाउमेद न होता त्यांनी सुब्रह्मण्य देशिकर या नामांकित पंडितापाशी उमेदवारी पत्करली. एव्हाना प्राचीन तमीळ साहित्याचा आटोप त्यांच्या ध्यानी आला होता. ज्ञात इतिहासातील न्युने त्यांना कळून चुकली होती. अनेक प्राचीन मूळ ग्रंथ लुप्त झाले होते. त्यांचे उल्लेख आणि उतारेच काय ते नंतरच्या ग्रंथात आढळत. स्वामिनाथांनी चंग बांधला. ते गावोगाव हिंडले. ताडपत्रावरील पोथ्या त्यांनी गोळा केल्या. एकेका ग्रंथाच्या विविध प्रती जमा करून त्यांची संगती लावली. एखाद्या प्राचीन शहराचे जमिनीतून उत्खनन करून ते उजेडात आणावे तसा त्यांनी प्राचीन तमीळ साहित्याचा प्रासाद विटेला वीट जोडून पुन्हा उभा केला. हस्तलिखितांच्या संपादनाचा मानदंड उभा केला 'जीवन चिंतामणी' या प्राचीन जैन ग्रंथाची सटीक प्रमाण आवृत्ती (नाच्छिनर किनियर यांच्या भाष्यासह) त्यांनी प्रसिद्ध करताच तमीळ साहित्याचा दीपस्तंभ असा त्यांचा गौरव झाला. मद्रासच्या प्रेसिडेन्सी कॉलेजात पंडित म्हणून निर्वाहासाठी नोकरी करत असतानाच त्यांनी अहोरात्र विद्याव्यासंग केला. जीवनातील हर्षामर्षांचे गोड कडू प्रसंग त्यांनी चित्ताची शांती ढळू न देता झेलले. ज्या घरात ते राहत होते ते दरमहा वीस रुपये भाड्याचे घर त्यांना सोडायला लावावे म्हणून काही विघ्नसंतोषी विद्वानांनी घरमालकाला गळ घातली; पण तो बधला नाही. "अहो, एवढा महापुरुष माझ्या घरात राहतो, याबद्दल मीच त्यांना दरमहा वीस रुपये दक्षिणा द्यावी, असं मला वाटत असतं. त्यांच्या वास्तव्यानं माझ्या इमारतीला देवमंदिराची पवित्रता आली आहे!" असे त्याने म्हटले, तरीही भुणभूण चालू होती. अखेर स्वामिनाथांना त्याने ते घर माफक किमतीत विकत दिले. 'त्यागराज विलासम' हे ते निवासस्थान आज तमीळ साहित्याचे तीर्थस्थान ठरले आहे. 'महामहोपाध्याय' ही केवळ संस्कृत पंडितांनाच दिली जाणारी बहुमानाची पदवी १९०६ मध्ये स्वामिनाथांना देण्यात आली. कृतज्ञ देशवासीयांनी त्यांचा पुतळा समुद्रकिनारी (मरीना बीच) प्रेसिडेन्सी कॉलेजच्या पुढेच उभारला आहे. एका साहित्य संशोधकाचा असा सन्मान पूर्वी कधी झाला नव्हता. ते जेवढे विद्वान तेवढेच विनोदप्रिय होते.

एखाद्या ग्रंथाची सटीक प्रमाण आवृत्ती म्हणजे काय ?

- A. पाठचिकित्सा केलेली
- B. योग्य अर्थ लावून नव्याने केलेली
- C. संपादित केलेली
- D. आवश्यक तिथे शब्दार्थ व संदर्भ नोंदवलेली
- E. राजाकडून /तज्ज्ञाकडून प्रमाणित केलेली

1. केवळ A, B आणि E
2. केवळ B, C आणि D
3. केवळ C, D आणि E
4. केवळ A, C आणि D

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=35493] Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q99
2[Option ID=35494]
3[Option ID=35495]
4[Option ID=35496]

Sl. No.100
QBID:138100

सूचना: पुढील उताऱ्यावरील प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

मीनाक्षी सुंदरम १८७६ मध्ये निजधामास गेले. स्वामिनाथांचे परमधाम कोसळले. मात्र नाउमेद न होता त्यांनी सुब्रह्मण्य देशिकर या नामांकित पंडितापाशी उमेदवारी पत्करली. एव्हाना प्राचीन तमीळ साहित्याचा आटोप त्यांच्या ध्यानी आला होता. ज्ञात इतिहासातील न्यूने त्यांना कळून चुकली होती. अनेक प्राचीन मूळ ग्रंथ लुप्त झाले होते. त्यांचे उल्लेख आणि उतारेच काय ते नंतरच्या ग्रंथात आढळत. स्वामिनाथांनी चंग बांधला. ते गावोगाव हिंडले. ताडपत्रावरील पोथ्या त्यांनी गोळा केल्या. एकेका ग्रंथाच्या विविध प्रती जमा करून त्यांची संगती लावली. एखाद्या प्राचीन शहराचे जमिनीतून उत्खनन करून ते उजेडात आणावे तसा त्यांनी प्राचीन तमीळ साहित्याचा प्रासाद विटेला वीट जोडून पुन्हा उभा केला. हस्तलिखितांच्या संपादनाचा मानदंड उभा केला 'जीवन चिंतामणी' या प्राचीन जैन ग्रंथाची सटीक प्रमाण आवृत्ती (नाच्छिनर किनियर यांच्या भाष्यासह) त्यांनी प्रसिद्ध करताच तमीळ साहित्याचा दीपस्तंभ असा त्यांचा गौरव झाला. मद्रासच्या प्रेसिडेन्सी कॉलेजात पंडित म्हणून निर्वाहासाठी नोकरी करत असतानाच त्यांनी अहोरात्र विद्याव्यासंग केला. जीवनातील हर्षामर्षांचे गोड कडू प्रसंग त्यांनी चित्ताची शांती ढळू न देता झेलले. ज्या घरात ते राहत होते ते दरमहा वीस रुपये भाड्याचे घर त्यांना सोडायला लावावे म्हणून काही विघ्नसंतोषी विद्वानांनी घरमालकाला गळ घातली; पण तो बधला नाही. "अहो, एवढा महापुरुष माझ्या घरात राहतो, याबद्दल मीच त्यांना दरमहा वीस रुपये दक्षिणा द्यावी, असं मला वाटत असतं. त्यांच्या वास्तव्यानं माझ्या इमारतीला देवमंदिराची पवित्रता आली आहे!" असे त्याने म्हटले, तरीही भुणभूण चालू होती. अखेर स्वामिनाथांना त्याने ते घर माफक किमतीत विकत दिले. 'त्यागराज विलासम' हे ते निवासस्थान आज तमीळ साहित्याचे तीर्थस्थान ठरले आहे. 'महामहोपाध्याय' ही केवळ संस्कृत पंडितांनाच दिली जाणारी बहुमानाची पदवी १९०६ मध्ये स्वामिनाथांना देण्यात आली. कृतज्ञ देशवासीयांनी त्यांचा पुतळा समुद्रकिनारी (मरीना बीच) प्रेसिडेन्सी कॉलेजच्या पुढेच उभारला आहे. एका साहित्य संशोधकाचा असा सन्मान पूर्वी कधी झाला नव्हता. ते जेवढे विद्वान तेवढेच विनोदप्रिय होते.

स्वामिनाथ अय्यर यांनी कोणत्या क्षेत्रात भरीव कार्य केले?

1. संस्कृत साहित्य
2. आधुनिक तमीळ साहित्य
3. महाविद्यालयीन अध्यापन
4. प्राचीन तमीळ साहित्य

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=35497]

2[Option ID=35498]

3[Option ID=35499]

4[Option ID=35500]

Question Description : marathi_marathi_set 1_marathi_q100